

**Kansainvälinen terveysalan opiskelijoiden opiskelijatuutorointi
Savonia-ammattikorkeakoulussa Kuopiossa**

Kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin opas

Hanna Puromäki

Opinnäytetyö

21.5.2012 Kuopiossa

Koulutusala Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	
Koulutusohjelma Hoitotyön koulutusohjelma	
Työn tekijä Hanna Puromäki	
Työn nimi Kansainvälinen terveysalan opiskelijoiden opiskelijatuutorointi Savonia-ammattikorkeakoulussa Kuopiossa	
Päiväys	21.5.2012
Sivumäärä/Liitteet	40/3
Ohjaaja Yliopettaja Liisa Koskinen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani Savonia-ammattikorkeakoulu	
Tiivistelmä	
<p>Opinnäytetyön tarkoitus oli kuvata, millaisia kokemuksia opiskelijatuutoroinnista Savonia-ammattikorkeakoulun terveysalalle opiskelijavaihtoon tulleet vaihto-opiskelijat ovat saaneet syksyllä 2011 ja kuvata kansainvälisten opiskelijatuutoreiden kokemuksia tuutoroinnista. Työn tavoitteena on lisätä tietämystä kansainvälisestä opiskelijatuutoritoiminnasta ja kehittää opiskelijatuutoroinnin opas uusien opiskelijatuutoreiden perehdyttämistä varten.</p> <p>Opinnäytetyö on kansainväliseen opiskelijatuutorointiin liittyvä kehittämistyö. Opinnäytetyössä aineistoa kerättiin kirjallisuudesta ja tutkimuksista. Lisäksi aineistoa kerättiin kahdella internet kyselyllä, joista toinen suunnattiin vaihto-opiskelijoille, toinen kansainvälisille opiskelijatuutoreille. Kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin oppaan sisältö laadittiin aineiston pohjalta. Kansainvälisesessä opiskelijatuutoroinnin oppaassa kerrotaan kansainvälisestä opiskelijatuutoritoiminnasta, kulttuurisesta kompetenssista ja opiskelijatuutorien tehtävistä. Oppaan loppuun on kerätty opiskelijatuutorin tehtävässä tärkeiksi havaittuja yhteystietoja ja internetosoitteita. Opas on tallennettu PDF-dokumenttimuotoon ja sitä on saatavissa 20-sivuisena A5-koon lehtisenä.</p> <p>Kehitysideoina kyselyissä esitettiin vaihto-opiskelijoiden ottamista yhä enemmän mukaan suomalaisten opiskelijoiden toimintaan, viestinnän selkeyttämistä ja rekrytoinnin lisäämistä. Näihin asioihin tulisi erityisesti opiskelijatuutorien kiinnittää huomioita. Myös muiden kuin opiskelijatuutoreiden kulttuurisen oppimisen kannalta voisi olla hyötyä, jos Savoniassa pohdittaisiin keinoja, kuinka lisätä yhteisiä luentoja tai yhteistä toimintaa vaihto-opiskelijoille ja suomalaisille opiskelijoille.</p>	
Avainsanat opiskelijatuutorointi, kotikansainvälisyys, kulttuurinen oppiminen	

Field of Study Social Services, Health and Sports			
Degree Programme Degree Programme of Nursing			
Author Hanna Puromäki			
Title of Thesis International Health Care Student Tutoring System at Savonia University of Applied Sciences in Finland			
Date	21.5.2012	Pages/Appendices	40/3
Supervisor Principal Lecturer Liisa Koskinen			
Client Organisation/Partners Savonia University of Applied Sciences			
<p>Abstract</p> <p>Purpose of this study was to describe the Autumn 2011 exchange students' experiences in Savonia University of Applied Sciences School of Health Care of the international student tutoring program, and describes the experiences of international student tutors. The aim of the study is to increase awareness of the international student tutoring, and develop a small tutoring booklet for the new student tutors.</p> <p>The study is a development topic related to international student tutoring. The data for the study was collected mostly from articles and research studies. In addition, data was collected from two internet questionnaires, one of which was for exchange students, the other for international student tutors guiding the exchange students. Tutoring booklet made was based on the collected data. In the international student tutoring booklet discussed topics are international student tutoring, cultural competency and student tutors' responsibilities. At the end of the booklet there are important contact information and website addresses for international student tutors. The booklet is stored in the PDF document format and is available in a 20-page A5-size booklet.</p> <p>The study demonstrated the need to improve student activities with exchange students and Finnish students, communications between the international student tutors, and more focus on recruitment of new student tutors. These were the issues the student tutors should in particular, pay more attention. It might also be beneficial if Savonia considered more ways how exchange students and Finnish students could interact together.</p>			
Keywords student tutoring, internationalisation at home, cultural learning			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	6
2	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITE.....	8
3	TERVEYSALAN OPISKELIJOIDEN KULTTUURINEN OSAAMINEN.....	9
	3.1 Kotikansainvälistäminen kulttuurisen oppimisen menetelmänä.....	10
	3.2 Vaihto-opiskelu kulttuurisen oppimisen menetelmänä.....	12
	3.3 Vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutorointi kulttuurisen oppimisen keinona	13
4	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	16
	4.1 Kyselyjen toteuttaminen.....	16
	4.2 Kyselyn tulokset	19
	4.2.1 Vaihto-opiskelijoille suunnatun internetkyselyn tulokset	19
	4.2.2 Opiskelijatuutoreille suunnatun internetkyselyn tulokset.....	22
	4.3 Oppaan rakentaminen	25
5	OPINNÄYTETYÖN JA TUOTOKSEN ARVIOINTI.....	28
	5.1 Oppaan arviointi	28
	5.2 Riskeihin varautuminen	29
	5.3 Eettisyys ja luotettavuus.....	29
6	POHDINTA.....	31
	6.1 Kyselyn tulokset.....	31
	6.2 Oppaan onnistuminen ja käytettävyys.....	32
	6.3 Oma ammatillinen kasvu	33
	6.4 Kehitysideat ja johtopäätökset.....	35
	LÄHTEET	38

LIITTEET

- Liite 1 Kysely vaihto-opiskelijoille
- Liite 2 Kysely opiskelijatuutoreille
- Liite 3 Kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin opas

1 JOHDANTO

Vuosien 2000 ja 2010 välillä vaihto-opiskelijamäärät ovat Suomessa lisääntyneet tasaiseen tahtiin. Vuonna 2000 Suomeen saapui 4905 vaihto-opiskelijaa ja vuonna 2010 jo 8990 vaihto-opiskelijaa. (Cimo 2010b.) Vuonna 2010 Savonia-ammattikorkeakouluun saapui 164 vaihto-opiskelijaa ja vaihtoon lähti 230 opiskelijaa. Ammattikorkeakouluissa eniten vaihtoon lähdetään ja vaihto-opiskelijoita vastaanotetaan liiketalous ja hallinto-, tekniikka ja liikenne- sekä sosiaali- ja terveysalalla. (Garam 2011.) Viimeisinä vuosikymmeninä korkeakoulujen välillä on ollut maailmanlaajuisesti lisääntyvää kilpailua kansainvälisestä kokemuksesta, esimerkiksi lähtevien ja saapuvien vaihto-opiskelijoiden määrillä.

Kaikilla opiskelijoilla ei ole halua tai mahdollisuutta lähteä vaihtoon ulkomaille (Harrison & Peacock 2010, 36). Koska kaikilla ei ole mahdollisuutta matkustaa ulkomaille, olisi hyödyllistä maksimoida korkeakoulun omat kansainväliset mahdollisuudet kotimaassa. Tätä on kotikansainvälisyys. (Bentao 2011, 44.) Kotikansainvälisyyttä voi olla esimerkiksi vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutorointi.

Tämän työn tarkoitus oli kuvata, millaisia kokemuksia opiskelijatuutoroinnista Savonia-ammattikorkeakoulun terveysalalle opiskelijavaihtoon tulleet vaihto-opiskelijat ovat saaneet syksyllä 2011 ja kuvata kansainvälisten opiskelijatuutoreiden kokemuksia tuutoroinnista. Työn tavoitteena on lisätä tietämystä kansainvälisestä opiskelijatuutoritoiminnasta ja kehittää opiskelijatuutoroinnin opas uusien opiskelijatuutoreiden perehdyttämistä varten.

Opinnäytetyö on kansainväliseen opiskelijatuutorointiin liittyvä kehittämistyö. Kehittämistyölle oli tarvetta, koska Savonian Kuopion terveysalalla opiskelijatuutoreiden perehdytyksessä ei ole ollut käytössä kuin sopimus, jonka opiskelija on allekirjoittanut aloittaessaan kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin ja lyhyt käytännön ohje kansainvälisestä opiskelijatuutoroinnista. Näiden dokumenttien ohjeita yhtenäistettiin oppaassa. Lisäksi kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin oppaaseen kerättiin lisää ohjeita, pyrittiin saamaan näkyviin opiskelijoiden kokemuksia ja tietoa kulttuurisesta oppimisesta.

Kehittämistyössä hyödynnetään jo kansainvälisinä opiskelijatuutoreina toimivien opiskelijoiden kokemuksia, vaihto-opiskelijoiden kokemuksia ja tutkittua tietoa. Oppaasta on hyötyä uusille kansainvälisille terveysalan tuutoreille heidän aloittaessaan

tuutorointia, sillä siinä on ajankohtaista tietoa tuutoroinnista sekä terveysalan opiskelijan kulttuurisesta osaamisesta.

Opinnäytetyön tilaaja on Savonia-ammattikorkeakoulu. Idea työhön syntyi toimiessani vuodesta 2009 lähtien Savonian Kuopion terveysalan yksikössä vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutorina ja myös useiden ulkomaisen vaihto-opiskelijoiden kertoessa omien koulujensa kansainvälisestä toiminnasta. Savonia-ammattikorkeakoulussa Kuopiossa terveysalan opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijatuutoritoiminta on vapaaehtoista, mutta toiminnasta on mahdollista saada opintopisteitä vapaavalintaisiin opintoihin (Savonia-ammattikorkeakoulu 2010).

2 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITE

Tämän työn tarkoitus oli kuvata, millaisia kokemuksia opiskelijatuutoroinnista Savonia-ammattikorkeakoulun terveystalalle opiskelijavaihtoon tulleet vaihto-opiskelijat ovat saaneet syksyllä 2011 ja kuvata kansainvälisten opiskelijatuutoreiden kokemuksia tuutoroinnista. Työn tavoitteena on lisätä tietämystä kansainvälisestä opiskelijatuutoritoiminnasta ja kehittää opiskelijatuutoroinnin opas uusien opiskelijatuutoreiden perehdyttämistä varten. Tässä opinnäytetyössä pyritään vastaamaan kysymyksiin:

1. Mitä hyötyä opiskelijatuutorina toimimisesta on kansainväliselle opiskelijatuutorille?
2. Mitä kansainvälisen opiskelijatuutorin tehtäviin kuuluu Savonia-ammattikorkeakoulun terveystalan Kuopion yksikössä?
3. Millaista opiskelijatuutorointia vaihtoon tulleet opiskelijat ovat saaneet Savonia-ammattikorkeakoulun terveystalan Kuopion yksikön opiskelijatuutoreilta vaihdossa ollessaan?
4. Millaisia kehitysideoita kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutoreilla on tuutoroinnista?

3 TERVEYSALAN OPISKELIJOIDEN KULTTUURINEN OSAAMINEN

Kulttuurisen osaamisen osa-alueita on mahdollista kehittää vuorovaikutuksessa monikulttuurisessa verkostossa. Kempainen (2009) kirjoittaa, että kulttuurien välinen osaaminen on nykypäivänä osa ammatillista osaamista. Hän on tutkinut millaista hyötyä on kulttuurienvälisestä vuorovaikutuksesta työelämässä, ja on kehittänyt tutkimuksen pohjalta mallin. Kehitetystä mallista kootaan kykyjä, jotka ovat kytköksissä kulttuurienvälisiin kompetensseihin työelämässä. Kulttuurisessa vuorovaikutuksessa kehittyvät kielitaito, kyky käsitellä ja arvioida tietoja ja asenteita. Metatason tulkintakyky ja erilaisten toimintatapojen kokeilu kehittyvät. Aktiivisessa monikulttuurisessa verkostossa toimiessa kyky jakaa ja vastaanottaa tietoa kehittyvät. Mallin mukaan oman tiedon kehittämisen taito tarkoituksenmukaiseksi, ja yhteyden luomisen taito luovalla kielenkäytön taidolla, kehittyvät vuorovaikutuksessa sekä taitojen kehittyessä entisestään. (Kempainen 2009, 119-121.)

Kulttuurisesta osaamisesta käytetään monia termejä. Yksi termeistä on kulttuurinen kompetenssi. Kulttuurisella kompetenssilla tarkoitetaan kulttuurien välistä vuorovaikutusta, jossa huomioidaan eri osa-alueet kuten tieto, taito, tietoisuus ja herkkyys toimia kulttuurisissa tilanteissa. Ero termien, kuten "cross-cultural" ja "intercultural" välillä, riippuu tulkinnasta sekä näkökulmasta. Termissä interkulttuurinen kompetenssi korostuu etenkin monikulttuurisuus eri etnisten ryhmien sisällä. (Jokikokko 2002.)

Keskeisintä kulttuurisessa kompetenssissa on kompetenssin koostuminen osa-alueista tai ulottuvuuksista, jotka tarvitaan toimivaan monikulttuuriseen vuorovaikutukseen. Kulttuurisen kompetenssin eettinen pohja koostuu tiedoista, tietoisuudesta, taidoista, teoista ja asenteista. Kulttuurisen kompetenssin ominaisuutta ei tule ymmärtää yksittäisenä ominaisuutena, kuten kulttuurin tietämyksenä, sillä kaikki ominaisuudet ovat keskeisiä kulttuurienvälisen kanssakäymisen onnistumiseksi menestyksekkäästi. (Räsänen & San 2005, 93.)

Terveysalalla ammatillinen kanssakäyminen vaatii myös kulttuurista osaamista. Terveysalalla ammatilliseen osaamiseen kuuluu jokaisen potilaan kohtaaminen arvokkaana ihmisenä. Jokaista potilasta tulee hoitaa yksilöllisesti, eikä hoidon laatuun saa vaikuttaa potilaan kulttuuri, uskonto, äidinkieli, ikä, sukupuoli, rotu, ihon väri, poliittinen mielipide tai yhteiskunnallinen asema. Sairaanhoidajan eettiset ohjeet on tehty tukemaan sairaanhoitajien, terveydenhoitajien, kättilöiden ja ensihoitajien eettistä päätöksentekoa työssään. (Sairaanhoitajaliitto 1996.) Kulttuurisen kompetenssin periaatteiden mukaisesti tieto eli ohjeet, ovat vain yksi osa kulttuurisen kompetenssin

toteutumista terveysalalla. Kulttuurisen kompetenssiin tarvitaan lisäksi taitoa, tahtoa ja tietoisuutta kulttuurisista kohtaamisista. (Campinha-Bacote 2011; Jokikokko 2002; Räsänen & San 2005, 93.) Kohtaamiset muovaavat kompetenssia entisestään henkilön oppiessa kokemuksistaan.

Terveystieteiden ammattilaiselle tulee vastaan kulttuurisia kohtaamisia, jotka muovaavat ammattilaisen kulttuurista tietämystä ja uskomuksia. Campinha-Bacote (2011) kuvaa kulttuurista kompetenssia terveydenhuollossa prosessina, jossa terveydenhuollon ammattilainen jatkuvasti pyrkii toimimaan tehokkaasti asiakkaan kulttuurisen viitekehyksen mukaisesti. Prosessissa korostuu jatkuva pyrkimys tulla kulttuurisesti kompetentiksi, ei se kuinka olla kulttuurisesti kompetentti. Kulttuurisen kompetenssin voi jakaa tietoisuuteen omista epäluuloista, taitoihin, tietoihin eri kulttuureista, erilaisten ihmisten kohtaamisiin ja tahtoon. Uusimmassa kulttuurisen kehityksen prosessimallissa Campinha-Bacote (2011) kuvaa kulttuurisen kompetenssin prosessin toteutumista terveydenhuollossa. Prosessikaaviossa kuvataan kohtaamista keskeisenä asiana, joka kasvaa kun kulttuurisen kompetenssin ominaisuudet tahto, taito, tieto ja tietoisuus kasvavat.

3.1 Kotikansainvälistäminen kulttuurisen oppimisen menetelmänä

Kotikansainvälisyydellä (internationalisation at home) tarkoitetaan kotimaassa tapahtuvaa kansainvälistymistä, mitä esimerkiksi vaihto-opiskelijoiden tuutorointi on. Savonia-ammattikorkeakoulu nimeää kansainvälisyyden osaksi toimintaansa, ja opiskelijoilla on mahdollisuus kansainvälistymiseen muun muassa opiskelijavaihdon, englanninkielisen opetuksen (Savonia-ammattikorkeakoulu 2012a) ja opiskelijatuutoroinnin avulla.

Kuten Savoniassakin on lisätty englanninkielistä opetusta, niin myös Kiinassa on viime vuosina yliopistoissa lisätty kaksikielisiä kursseja, jotka vahvistavat opiskelijoiden kommunikointitaitoja englanninkielellä. Vain kielen hallinta ei kuitenkaan takaa kulttuurista ymmärrystä. Osa yliopistoista on huomionnut myös kulttuurien arvostuksen ja kulttuurisen sisällön lisäämisen opintoihin sekä visioihin. Tällaiset asiat voivat edistää kansainvälistä yhteistyötä ja edistää opiskelijoita pohtimaan esimerkiksi ihmisarvoja. Kaikilla opiskelijoilla ei ole mahdollisuus opiskella ulkomailla, ja myös vaihtoihin käytettävät varat ovat rajallisia. Tämä vuoksi on hyödyllistä käyttää hyväksi yliopistojen omia kansainvälisiä mahdollisuuksia kotimaassa. Tällaista toimintaa kutsutaan kotikansainvälistämiseksi. (Bentao 2011, 44.)

Kotikansainvälistyminen vaatii kuitenkin suunnitelmallista toimintaa, jotta opiskelijat saavat kulttuurisia kokemuksia opiskeluaikanaan. Viimevuosina ympäri maailma korkeakoulujen välillä on ollut lisääntyvää kilpailua kansainvälisellä kokemuksella ja valmistuvien opiskelijoiden kansainvälisyydellä. Britanniassa vaihtoon lähtemisen suosio on laskenut, ja aiemminkin vaihtoon lähti vain vähemmistö opiskelijoista. Britanniassa vain 58% opiskelijoista oli kansainvälisiä ystäviä. Britannialaiset opiskelijat kertoivat tutkimuksessa kokemuksistaan ryhmä ja yksilöhaastatteluissa. Opiskelijat kertoivat viettävänsä aikaa pääasiassa lähimpien ystäviensä kanssa, joihin harvoin kuului kansainvälisiä opiskelijoita. Opiskelijat harvoin hakeutuivat spontaanisti kansainvälisten opiskelijoiden kanssa tekemisiin. Kotikansainvälistymisestä olisi hyötyä, sillä ne opiskelijat jotka kohtasivat eri kulttuureista tulleita opiskelijoita oppivat arvostamaan vaihto-opiskelijoiden henkilökohtaisia piirteitä. (Harrison & Peacock 2010, 36.)

Kotikansainvälisyys on kuitenkin haasteellista, sillä vaikka suurimmalla osalla opiskelijoista ei ole avoimia epäluuloja toisista kulttuureista tulleita henkilöitä kohtaan, monet eivät tunnista omia ennakkoluulojaan eivätkä hakeudu kulttuuriin kohtaamisiin vaihto-opiskelijoiden kanssa. Britanniassa tutkimuksen pohjalta tehdyn analyysin tuloksena selvisi, että monilla opiskelijoilla oli ennakkoluuloja ja, etteivät he kokeneet vaihto-opiskelijoita osaksi omaa opiskeluryhmäänsä. Vaihto-opiskelijoita kuvattiin useimmiten vieraisiksi tai ulkopuolisiksi. Tutkimuksessa tuli esiin, että britannialaiset opiskelijat pelkäsivät ryhmätyön alempia arvosanoja, esimerkiksi vaihto-opiskelijan englanninkielen taidon vuoksi. Englannin kielen taidon ja älykkyyden uskottiin myös olevan samansuuntaisia. Ryhmien välinen ahdistus nousi esiin etenkin opiskelijoilla, joilla oli negatiivisia stereotypioita vaihto-opiskelijoista. Opiskelijat kokivat usein kohtaamiset uuvuttaviksi vaihto-opiskelijoiden kanssa, etenkin jos vaihto-opiskelijan kielitaito oli rajallinen. Toisaalta kohtaamisien ongelmia oli tutkimuksen mukaan myös amerikkalaisilla vaihto-opiskelijoilla, jotka puhuivat englantia äidinkielenään. Keskustelussa auttoi huomioiva malttava keskustelu, jossa kuunnellaan toisen mielipiteitä ja kokemuksia. Negatiivisina stereotypioina nähtiin erityisesti vaihto-opiskelijoiden työkeskeisyys ja huonot kielitaidot. Lisäksi tutkimuksessa koettiin kiinalaisopiskelijoiden ryhmät vaikeiksi lähestyä. Opiskelijat uskoivat, etteivät Kiinasta tulleet opiskelijat edes halunneet olla tekemisissä heidän kanssaan. (Harrison & Peacock 2010, 36.)

3.2 Vaihto-opiskelu kulttuurisen oppimisen menetelmänä

Savoniassa opiskelijoita kannustetaan opiskelijavaihtoon, sillä vaihto-opiskellessa tapahtuu kulttuurista oppimista. Savoniassa kansainvälisestä opiskelijavaihtotoiminnasta käytetään termejä kansainvälinen vaihto ja kansainvälinen liikkuvuus. Ulkomaanvaihtoon tulevasta opiskelijasta käytetään termejä vaihto-opiskelija, kansainvälinen opiskelija ja kansainvälinen vaihto-opiskelija. Savonia-ammattikorkeakoulu tukee opiskelijavaihtotoimintaa ja opiskelijoita kannustetaan lähtemään vaihtoon. Vaihdossa ollessa kielitaito paranee, vieraiden kulttuurien ymmärrys kasvaa ja kontaktit lisääntyvät. Vaihdossa ollessa on mahdollisuus kuulla kansainvälisten asiantuntijoita omalta alalta ja myös henkistä kasvua tapahtuu. Vaihdon jälkeen työnantajat arvostavat kansainvälistä kokemusta. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2012b.)

Cimo:n eli kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus tilastoi vähintään kolme kuukautta kestävät vaihto-opiskelujaksot Suomessa. Keskus myös tilastoi suomalaisten vaihto-opiskelijoiden vaihtoa ulkomailla, kun se sisältyy kotimaassa suoritettavaan tutkintoon. Vuonna 2010 sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla vaihtoon saapui koko Suomeen 519 opiskelijaa ja vaihtoon lähti 887 opiskelijaa. Vuonna 2010 kaikkiin korkeakouluihin saapui yhteensä 8990 vaihto-opiskelijaa, ja vaihtoon lähti 10123 suomalaisista opiskelijaa. (Cimo 2010a.) Vuosien 2000 ja 2010 välillä vaihtomäärät ovat olleet nousussa. Ainoastaan vuonna 2007 Suomesta lähtevien opiskelijoiden vaihtomääriä vuonna 2009 Suomeen saapuvien vaihto-opiskelijoiden määrä väheni hieman (Cimo 2010b). Vuonna 2010 Suomesta lähdettiin eniten vaihtoon Saksaan, Espanjaan, Britanniaan ja Ruotsiin. Suomeen eniten vaihto-opiskelijoita tuli vuonna 2010 Saksasta, Ranskasta, Espanjasta ja Italiasta. (Cimo 2010c.)

Jopa lyhyistä vaihto-ohjelmista on hyötyä opiskelijan kulttuuriselle oppimiselle ja henkilökohtaiselle kasvulle. Hoitotyön koulutusohjelmissa suosituimpia vaihtoja ovat lyhyet intensiiviset vaihto-ohjelmat rahallisista syistä ja henkilökohtaisista velvollisuuksista johtuen. Opiskelijan kehittymisen kannalta hyödyllisimpiä olivat pitkät vaihto-ohjelmat, mutta jopa lyhyistä vaihdoista oli positiivisia vaikutuksia. Lyhyissä vaihdoissa kehittymistä tapahtui erityisesti kulttuuriseen tietoisuuden, kulttuurisen kompetenssin ja itseluottamuksen saralla, kun kehittymistä verrattiin niihin opiskelijoihin jotka jäivät kotiin. (Edmonds 2010, 14.)

Kulttuurinen oppiminen vaihdossa liittyy myös vaihdossa ollessa kohdattujen ongelmien ratkaisuun. Ongelmien ratkaisusta, koti-ikävästä ja jopa identiteettikriisistä selviytymällä seuraa henkistä kasvua, joka on arvokkain hyöty interkulttuurisen kompetenssin kehittymisestä. (Koskinen 2003.)

3.3 Vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutorointi kulttuurisen oppimisen keinona

Savoniassa kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutorilla on mahdollisuus saada koulutusta ohjaamisesta ja kokemusta kulttuurien välisestä vuorovaikutuksesta. Opinnäytetyössä kansainvälisellä opiskelijatuutorilla, eli kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutorilla (international student tutor) tarkoitetaan opiskelijaa, joka sitoutuu ohjaamaan ulkomaista opiskelijaa tämän saapuessa kansainväliseen vaihtoon Savoniaan. Savonian Kuopion terveystalon yksikössä kansainväliset opiskelijatuutorit allekirjoittavat opiskelijatuutorisopimuksen. Kansainvälisen opiskelijatuutorin velvollisuudet on määritelty opiskelijatuutorisopimuksessa, ja niitä ovat: tuutoritoimintaan osallistuminen Savonia-ammattikorkeakoulun arvojen ja eettisten periaatteiden mukaan (asiakaskeskeisyys, asiantuntijuus ja yhteisöllisyys), luottamuksellisten asioiden salassapitovelvollisuus, osallistuminen uusien kansainvälisten opiskelijatuutorien koulutukseen ja toiminnan raportoiminen mikäli opiskelija haluaa tuutoroinnista vapaavalintaisia opintoja. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2010.)

Opiskelijatuutorina toiminnasta opiskelija voi saada opintopisteitä, kun tämä toimii ammattikorkeakoulun ohjeiden mukaan tavoitteellisesti luomalla hyvää ilmapiiriä vaihto-opiskelijoille ja kehittämällä omaa kulttuurista tietämystään. Savonian opiskelijatuutorisopimuksessa on kirjattu ohjeita tuutoritoimintaan. Tuutoroinnin tavoite on luoda viihtyisä ja toimiva ilmapiiri ulkomaiselle opiskelijalle oppilaitoksessa, opiskelijan asuinympäristössä ja Kuopiossa. Tuutorin tehtävä on auttaa vaihto-opiskelijaa tutustumaan uuteen kulttuuriin ja oppilaitokseen. Opiskelijatuutori sitoutuu toimintaan, osaa kysyä neuvoa, raportoi kv-koordinaattorille toiminnastaan ja kantaa vastuun sovituista toimista. Kansainväliset opiskelijatuutorit osallistuvat yksikön järjestämiin tuutorikoulutuksiin sekä tiedotustilaisuuksiin. Kansainvälinen opiskelijatuutori perehtyy saapuvan opiskelijan kotimaahan ja esittelee opiskelijan saavuttua Kuopiota, Suomea ja opiskelijatoimintaa Savoniassa. Opiskelijalla on mahdollista saada 1-3 opintopistettä opiskelijatuutoritoiminnasta, kun toiminta on tavoitteellista, sitä on arvioitu oppimispäiväkirjan avulla ja työmäärä vastaa opintopisteiden laajuutta. (Savonia-ammattikorkeakoulu 2010.)

Kansainvälinen opiskelijatuutori on vaihto-opiskelijan ensimmäinen kontakti Suomessa ja vaihto-opiskelijan on mahdollisuus kysyä opiskelijatuutorilta vastauksia mieltäaskarruttaviin kysymyksiin jo ennen vaihtoa. Opiskelijatuutori on vaihto-opiskelijan tuki ja ystävä. Opiskelijatuutorin ei tarvitse tietää kaikkea, vaan on tärkeää, että tuutorilla on tukiverkkona myös muita opiskelijatuutoreita, joilta hän voi kysyä neuvoa. (Poikela 2011.)

Kansainväliseen opiskelijatuutorointiin Savoniassa Kuopion Hyvinvointialalla kuuluu monia käytännön tehtäviä, joihin tuutori saa varmuutta kokemuksen myötä. Vuonna 2011 tein kansainvälisten opiskelijatuutoreiden vastaavana tuutorina listan ohjeista kansainväliseen tuutorointiin. Listaa on käytetty hyväksi uusia tuutoreita perehdyttäessä. Lista perustuu osaksi samoihin asioihin kuin tuutorisopimuksessa, mutta siihen oli lisätty asioita tuutoreiden viestinnästä ja käytännön toiminnasta. Ohjeet hyväksyi yksikön kansainvälisyyskoordinaattori tehtyään muutamia muutoksia niihin. Ohjeessa kerrotaan myös vaihto-opiskelijan vastaanotosta ja siitä mitä tulee huomioida ennen vaihto-opiskelijan saapumista ja hänen saavuttuaan Suomeen. Vaihto-opiskelijan saavuttua Suomeen opiskelija haetaan lentokentältä, bussi- tai juna-asemalta ja hänen kanssaan matkustetaan yhdessä Kuopaksen opiskelija-asuntoon, johon on valmiiksi noudettu avain. Kuopaksen asunnossa selvitetään missä sijaitsevat pesula, sauna, lähin bussipysäkki ja lähin kauppa. Vaihto-opiskelijan kanssa on myös hyvä käydä yhdessä kaupassa, koska tuotteiden löytäminen vieraassa maassa on helpompaa, kun mukana on tuttu henkilö, jolta voi kysyä neuvoa. Lisäksi ohjeessa neuvotaan, kuinka pitää opintopäiväkirjaa tuutorointiin liittyen. (Puromäki 2011.)

Myös Tampereen ammattikorkeakoulussa tehdyssä kansainvälisten tuutoreiden op-paassa huomioidaan asioita ennen opiskelijan saapumista. Huomioon otettavia asioita ovat muun muassa, ketkä opiskelijat tuutoroivat opiskelijaa ryhmässä, koulun auton käytösäännöt, vaihto-opiskelijoihin yhteydenotto ennen heidän saapumistaan, asunnon avainten hakeminen sekä keittiö- ja lakanasetin hakeminen koululta. Op-paassa huomioidaan myös, kuinka tärkeää on, ettei vaihto-opiskelijalle kerrota liikaa tietoa heti hänen saavuttuaan Suomeen. Vaihto-opiskelija on nimittäin luultavasti kovin väsynyt matkustettuaan juuri pitkän matkan. Opiskelijan saavuttua Suomeen, on kuitenkin tärkeää heti käydä kaupassa, jotta opiskelija voi ostaa tärkeimmät eväät ensimmäiselle päivälle Suomessa. Koulussa opiskelijoille esitellään tärkeimmät tilat, ja kuinka opiskelija löytää luokat luokanumeron perusteella. Kaupungilla opiskelijaa

on hyvä avustaa löytämään muun muassa puhelinliittymä, bussikortti, opiskelijaterveydenhuollon palvelut, kirjasto sekä bussi- ja juna-asema. (Poikela 2011.)

Opiskelijatuutorointia saaneet opiskelijat ovat antaneet opiskelijatuutoroinnista hyvää palautetta. Tutkimuksessa 954:lle kansainväliselle tutkinto-opiskelijalle, haastateltavat pitivät opiskelijatuutorointia hyvänä järjestelmänä. Opiskelijat suosittelivat tuutorointia erityisesti niille, jotka eivät olleet aiemmin olleet Suomessa tai eivät osanneet suomen kieltä. Tutkimuksessa opiskelija Aasiasta koki tuutoroinnin erittäin hyvänä järjestelmänä ja uskoi, että ilman tuutoria hän ei olisi koskaan saanut asioitaan niin nopeasti järjestykseen, kuin sai tuutorinsa avulla saavuttuaan Suomeen. (Niemelä 2008, 15, 62-63.)

4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

Opinnäytetyö toteutettiin syksyn 2011 ja kevään 2012 aikana. Tiedonhakuja työtä varten tehtiin Cinahl, Academic Search Elite ja Premier tietokannoista. Hakusanoina käytettiin ”internationalisation at home” ja ”student tutor” hakusanoja. Student tutor -hakusanalla löytyi hyvin vähän aineistoa, mutta internationalisation at home -hakusanalla paljon tuoretta aineistoa. Aineistoa löytyi muun muassa Iso-Britanniasta, Kiinasta, Ruotsista ja Japanista. Lisäksi haussa käytettiin koulun oman kirjaston Aapelin hakua. Hakutuloksissa englanninkielisellä ”tutor” sanalla voitiin tarkoittaa opettajaa, joka ohjasi opiskelijaa tai opiskelijaa, joka ohjasi toista opiskelijaa lukuaineiden opiskelussa. Tämä vaikeutti hakutulosten selausta. ”Kansainvälinen tuutori” hakusanalla löytyi aineistoa. Suomalaisissa aineistoissa opiskelijatuutorista käytettiin englanninkielistä sanaa tutor. Kulttuuriseen oppimiseen ja kulttuurisen kompetenssiin hyödynnettiin ammattikorkeakoulun Aapelin hakua. Haussa käytettiin hakusanoja kulttuurienvälisyys, monikulttuurisuus, kulttuuri ja työelämä. Uusinta tilastotietoa vaihtoon lähteneistä ja saapuneista opiskelijoista saatiin kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskukselta eli CIMO:lta vuodelta 2010, sekä kootusta raportista vuodelta 2011.

4.1 Kyselyjen toteuttaminen

Kyselyt toteutettiin kahdella Webropol-kyselyllä, joista toinen suunnattiin vaihto-opiskelijoille ja toinen opiskelijatuutoreille. Vaihto-opiskelijoiden kysely oli englanninkielinen ja opiskelijatuutoreiden suomenkielinen. Webropol kyselyjen tarkoituksena oli saada opiskelijatuutoroinnista aineistoa eri näkökulmista. Vaihto-opiskelijoiden ja opiskelijatuutoreiden näkemykset ja kokemukset olivat tärkeä osa opinnäytetyötä. Opiskelijatuutoroinnin kyselyn kautta saadut tuutoreiden kokemukset olivat lisäksi tärkeitä, sillä opinnäytetyön tuotosta käytetään uusien kansainvälisten opiskelijatuutoreiden perehdyttämiseen, eli kehittämistyöstä kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin oppaasta on tarkoitus olla hyötyä juuri opiskelijatuutoreiden ryhmälle.

Webropol -kyselyillä, selvitettiin tämänhetkisten kansainvälisten tuutoreiden kokemuksia (n=15), sekä Savonia-ammattikorkeakoulussa terveysalan yksikössä syksyllä 2011 vaihdossa olleiden opiskelijoiden (n=8) kokemuksia opiskelijatuutoroinnista. Kyselyt pyrittiin suunnittelemaan mahdollisimman selkeäksi, jotta niihin olisi helppo vastata (kuva 1). Tutkimuksen aineisto kerättiin kvalitatiivisen menetelmän avulla, sillä tutkimusjoukko oli pieni.

Verkkokyselyt vaihto-opiskelijoille (liite 1) ja opiskelijatuutoreille (liite 2) olivat Webropol -verkkokyselyitä. Verkkokyselyjen etuina ovat taloudellisuus, niiden helppo käännettävyys tutkijan käyttöön ja se, että usein nuoret ihmiset vastaavat niihin mielellään (Aaltola & Valli 2007, 111). Vaihto-opiskelijoiden ja opiskelijatuutoreiden verkkokyselyiden teemat olivat vaihto-opiskelijan vaihtopaikkakunnalle saapuminen, Savonia-ammattikorkeakouluun tutustuminen ja kulttuurinen vaihto, yleinen apu sekä tuki.

Teemat kyselyihin valikoituivat Savonian terveysalan aikaisempien opiskelijatuutorointiohjelmien mukaisesti. Yksi opinnäytetyön teemoista on kulttuurinen oppiminen ja se toistuu myös kyselyssä. Myös omalla kokemuksellani opiskelijatuutorointitoiminnasta oli vaikutusta teemojen valintaan. Yleinen apu sekä tuki teemat valikoituivat erityisesti siksi että kysymyksissä oli puolistrukturoituja kysymyksiä, joihin vastaajat saivat vastata vapaammin.

The image shows a screenshot of a web browser displaying a survey form. At the top, there is a logo for Savonia Ammattikorkeakoulu and the title 'Kysely terveysalan kausanvaihdon opiskelijatuutoreille'. Below the title, there is a section for 'Terveystieteiden osaston kausanvaihdon opiskelijatuutoreille'. The survey consists of four questions, each with a 5-point Likert scale. The questions are: 1. 'Miten tyytyväinen olet vaihtoprosessiin ja tuutorointiin kun olet tullut Kajaaniin?' 2. 'Miten tyytyväinen olet vaihtoprosessiin ja tuutorointiin kun olet tullut Kajaaniin?' 3. 'Miten tyytyväinen olet vaihtoprosessiin ja tuutorointiin kun olet tullut Kajaaniin?' 4. 'Miten tyytyväinen olet vaihtoprosessiin ja tuutorointiin kun olet tullut Kajaaniin?'. The form is displayed in a web browser window with the URL 'https://www.webropol.fi/...'. The browser's address bar shows 'https://www.webropol.fi/...'. The page title is 'Kysely terveysalan kausanvaihdon opiskelijatuutoreille'. The page content includes the Savonia logo and the survey questions. The questions are numbered 1 through 4. Each question has a 5-point Likert scale. The form is displayed in a web browser window with the URL 'https://www.webropol.fi/...'. The browser's address bar shows 'https://www.webropol.fi/...'. The page title is 'Kysely terveysalan kausanvaihdon opiskelijatuutoreille'. The page content includes the Savonia logo and the survey questions. The questions are numbered 1 through 4. Each question has a 5-point Likert scale.

KUVA 1. Vaihto-opiskelijoille ja opiskelijatuutoreille suunnattujen kyselyjen ulkoasu

Poikittaistutkimus on tutkimus, jossa aineisto kerätään yhdessä ajankohdassa. Poikittaistutkimuksen avulla voidaan selvittää ja kuvailla ilmiöitä. (Aaltola & Valli. 126.) Kehittämistyön aineistonkeräys tehtiin poikittaistutkimuksen mukaisesti yhdessä ajankohdassa, sillä tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata, millaisia kokemuksia opiskelijatuutoroinnista Savonia-ammattikorkeakoulun terveysalalle opiskelijavaihtoon

tulleet vaihto-opiskelijat ovat saaneet syksyllä 2011 ja kuvata kansainvälisten opiskelijatuutorien kokemuksia tuutoroinnista. Poikittaistutkimus tässä opinnäytetyössä tarkoitti vaihto-opiskelijoiden ja opiskelijatuutorien kokemuksien kuvailua, keväällä 2012 kerätyn aineiston pohjalta.

Strukturoidut kysymykset ovat kysymyksiä, joiden kysymys ja vastausvaihtoehdot ovat kaikille vastaajille samoja; puolistrukturoidut kysymykset puolestaan ovat kysymyksiä, joiden kysymykset ovat samoja, mutta joihin voi vastata omin sanoin (Aaltola & Valli 2007, 27). Verkkokyselyssä vaihto-opiskelijoille ja opiskelijatuutoreille käytettiin sekä strukturoituja että puolistrukturoituja kysymyksiä.

Mielipiteitä mitatessa käytetään usein viisiportaista Likertin asteikkoa, jossa mitta-asteikon kolmas ”en osaa sanoa” vastausvaihtoehto takaa vastaajalle mahdollisuuden olla ottamatta kantaa asiaan. On kuitenkin perusteltua tapauksissa, jossa oletetaan vastaajalla olevan asian läheisyyden vuoksi jokin mielipide vastattavaan asiaan, jättää ”en osaa sanoa” – vaihtoehto pois (Aaltola & Valli 2007, 116). Verkkokyselyn strukturoiduissa kysymyksissä vaihto-opiskelijoille ja opiskelijatuutoreille oli valittavana neljä vastausvaihtoehtoa asteikolla 1–4. Ensimmäinen vastausvaihtoehto oli ”ei tärkeää” ja neljäs vastausvaihtoehto oli ”tärkeää”. Toinen ja kolmas vastausvaihtoehto olivat näiden vastausehtojen väliltä.

Yleensä kyselyssä on niin sanottuja taustakysymyksiä. Taustakysymys voi olla esimerkiksi kysymys iästä tai sukupuolesta. Taustakysymyksien ja kysymysten välisiä vastauksia voidaan verrata keskenään selvittäen muuttuvia suhteita niiden välillä. Taustakysymykset voidaan myös sijoittaa kyselyn loppuun. (Aaltola & Valli 2007, 103.) Kyselyssä vaihto-opiskelijoille taustakysymykset olivat ikä ja kysymys itsenäisestä asumisesta ennen vaihtoa. Ikää ei kysytty vaihto-opiskelijoilta suoraan, vaan se oli jaoteltu neljään luokkaan, vastaajien anonymiteetin säilyttämiseksi. Kyselyssä vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutoreille taustakysymyksiä olivat kuinka pitkään vastaaja on toiminut kansainvälisenä opiskelijatuutorina ja mikä on hänen koulutusalaansa.

Ennen verkkokyselyn käyttöönottoa sitä testattiin, jotta voitiin olla varmoja sen toimivuudesta. Kyselyt toteutettiin 26.3.- 4.4.2012. Kohderyhmille lähetettiin vastauspyynnöt kyselyihin 26.3.2012 ja viikon kuluttua kyselyjen aktivoimisesta muistutus kyselyyn vastaamisesta. Vastausaika kyselyyn oli kymmenen päivää siitä, kun kysely oli lähetetty vaihto-opiskelijoille ja kansainvälisille opiskelijatuutoreille. Verkkokyselyn

tiedon pohjalta tarkasteltiin mitkä osa-alueet opiskelijatuutoroinnissa toimivat hyvin ja mitä osa-alueita olisi tarvetta kehittää.

4.2 Kyselyn tulokset

4.2.1 Vaihto-opiskelijoille suunnatun internetkyselyn tulokset

Vaihto-opiskelijoille suunnattuun kyselyyn vastasi 4 opiskelijaa (n=8) eli puolet niistä joille kysely lähetettiin. Vaihto-opiskelijoista kaikki olivat asuneet ainakin puoli vuotta itsenäisesti kotimaassaan ennen vaihto-ohjelmaa Suomessa. Vaihto-opiskelijoista yksi kertoi olevansa 18–21-vuotias ja kolme 22–24-vuotiaita. Vaihto-opiskelijoille suunnatun internetkyselyn strukturoitujen kysymysten vastaukset on kerätty taulukoon 1.

TAULUKKO 1. Kysely terveystalan vaihto-opiskelijoille strukturoitujen kysymysten vastaustaulukko

Kysymykset	Vastausvaihtoehdot			vastaajat yht.	keskiarvo	
	1, not important	2	3			4, important
1. How important do you find that you had a student tutor when you arrived to Kuopio?	0	0	0	4	4	
3. How important did you find that you had a student tutor when you first arrived to the Sairaalakatu campus?	0	1	0	3	3,5	
5. How important did you find that you had a student tutor during the months you were doing your practice placement?	0	3	0	1	4	2,5
8. How important did you find that you had a student tutor during the months you were settling in to Kuopio?	1	0	0	3	4	3,25
10. How important did you find that you had a student tutor when you were facing difficulties with Finnish culture or language?	1	0	2	1	4	2,75

Vaihto-opiskelijoita pyydettiin antamaan esimerkkejä siitä, mitä asioita he kokivat tärkeäksi, kun he saapuivat Kuopioon. Vaihto-opiskelijat kertoivat, että oli hyödyllistä, kun opiskelijatuutori haki ensimmäisenä päivänä lentokentältä ja neuvoi, mistä löytyivät tärkeimmät paikat, kuten asunto, bussipysäkit, Sairaalakadun kampus, sairaala, linja-auto asema ja juna-asema Kuopiossa.

"It was very great to have someone who picked me up at the airport, showed me where I live, where is shop, bus stop and station." - Vaihto-opiskelijan kokemus

Vaihto-opiskelijat kertoivat myös esimerkkejä siitä, kuinka opiskelijatuutorit ohjasivat heitä Sairaalakadun kampuksella. Opiskelijat kirjoittivat, että opiskelijatuutorit näyttivät tärkeimmät koulun tilat, opettajien huoneet ja lisäksi esimerkiksi kuntosalin.

Vaihto-opiskelijat arvostivat myös sitä, että heille näytettiin koulun tilat, vaikka osalla ei ollutkaan koululla juuri luentoja, vaan suurin osa opetuksesta tapahtui harjoittelussa sairaalalla.

"Tutor showed me where all the important places are i.e. the teachers rooms and the fitness room." - Vaihto-opiskelijan kokemus

Siltä ajalta, kun vaihto-opiskelijat olivat käytännön harjoittelussa, he kokivat hyödylliseksi opiskelijatuutorin avun suomen kielen käytössä ja sen, että opiskelijatuutori oli neuvonut kartalta, miten löytää harjoittelupaikkaan. Yksi vaihto-opiskelijoista kertoi, että oli lohdullista, että hänellä oli aina joku suomalainen, johon hän tiesi voivansa ottaa yhteyttä ja kysyä mitä vain. Kysymykseen, kuinka opiskelijatuutori olisi voinut olla vielä kannustavampi vaihto-opiskelijan käytännön harjoittelun aikana, vaihto-opiskelijat vastasivat saavansa myös tukea ohjaajamentoreiltaan harjoittelussa ja että tuki oli jo nyt täydellistä. Yksi vastaaja koki, että ehkä saman opintoalan opiskelijatuutori voisi vielä enemmän auttaa, jos mieleen tulee haastavia oman alan kysymyksiä, esimerkiksi jos fysioterapiaopiskelija tuutoroisi fysioterapian opiskelijaa.

Opiskelijat vastasivat myös sanallisesti kysymykseen, kuinka tärkeäksi he kokivat opiskelijatuutorin kohdatessaan haasteita suomen kielen tai kulttuurin kanssa. Yksi vastaaja kertoi, ettei ollut kohdannut ongelmia. Toinen vastaaja kertoi, ettei hänellä ollut ongelmia, mutta hänen opiskelijatuutorinsa oli kertonut mielenkiintoisia asioita Suomesta ja suomalaisista. Kolmas vastaaja kertoi pystyvänsä luottamaan opiskelijatuutorinsa apuun, kun hänelle tuli ongelmia suomen kielen ymmärtämisessä sillä kommunikoinnin onnistuminen sairaalassa käytännön harjoittelussa oli erittäin tärkeää hänelle.

Opiskelijat vastasivat puolistrukturoituun kysymykseen siitä, millainen opiskelijatuutorin antama tuki oli kaikkein tärkeintä. Opiskelijat listasivat asioita, kuten lentokentältä hakeminen, auttaminen ensimmäisinä päivinä, tavoitettavissa oleminen, suomen kielen ymmärtämisessä auttaminen ja keskustelut siitä, miten Suomessa sairaalassa toimitaan.

Viimeisessä puolistrukturoidussa kysymyksessä vaihto-opiskelijat vastasivat kysymykseen, mitä opiskelijatuutori olisi voinut tehdä toisin tai tehdä enemmän. Yhdessä vastauksessa vaihto-opiskelija kertoi, että kaikki oli todella hyvin organisoitu, "perfect". Toinen vaihto-opiskelija ehdotti, että ehkä olisi mukava, jos olisi en-

emmän retkiä mielenkiintoisiin paikkoihin Kuopiossa ja Suomessa muuallekin. Retkillä olisi voinut helpommin tutustua enemmän muihin vaihto-opiskelijoihin, suomalaisiin, suomalaiseen kulttuuriin ja Suomen luontoon.

4.2.2 Opiskelijatuutoreille suunnatun internetkyselyn tulokset

Kansainvälisille opiskelijatuutoreille suunnattuun kyselyyn vastasi yhdeksän opiskelijatuutoria (n=15) eli yli puolet heistä jolle kysely lähetettiin, vastausprosentti oli 60 %. Kyselyyn vastanneissa opiskelijatuutoreista oli kaksi ensihoidon opiskelijaa, yksi kättilötyöopiskelija, yksi hoitotyön opiskelija, yksi terveydenhoitajaopiskelija, yksi suun terveydenhuollon opiskelija ja yksi bioanalyttikko-opiskelija. Bioanalytiikan valinta oli jäänyt taustakysymysten vaihto-ehdoista pois kyselyssä, mutta vastauksen saattoi jättää viimeiseen avoimeen kysymykseen. Kaksi vastaajaa ei kertonut opiskeluaalansa. Kaikki yhdeksän vastaajaa vastasivat taustakysymykseen toimimistaan ajasta opiskelijatuutorina. Neljä opiskelijatuutoria oli toiminut 0–5 kuukautta opiskelijatuutorina, kaksi 6–12 kuukautta ja kolme yli vuoden. Kyselyn strukturoitujen kysymysten vastaukset on koottu taulukkoon 2.

TAULUKKO 2. Kysely kansainvälisille opiskelijatuutoreille strukturoitujen kysymysten vastaustaulukko

Kysymykset	Vastausvaihtoehdot				vastaajat yht.	keskiarvo
	1, ei tärkeää	2	3	4, tärkeää		
1. Miten tärkeänä koet vaihto-opiskelijan tuutoroinnin, kun opiskelija saapuu Kuopioon?	0	0	0	9	9	4
3. Miten tärkeänä koet vaihto-opiskelijan tuutoroinnin, kun opiskelija saapuu ensimmäistä kertaa sairaalakadun kampukselle?	0	0	5	4	9	3,44
5. Kuinka tärkeänä koet, että vaihto-opiskelijalla on opiskelijatuutori ensimmäisinä kuukausina kun hän saapuu Kuopioon?	0	0	6	2	8	3,25
6. Kuinka tärkeänä koet kansainvälisen opiskelijatuutoritoiminnan vieraan kielen oppimisen kannalta?	0	4	3	2	9	2,78
8. Kuinka tärkeänä koet opiskelijatuutoritoiminnan oman kansainvälisen kokemuksesi kannalta?	0	1	5	3	9	3,22
9. Kuinka tärkeänä koet opiskelijatuutoritoiminnan uusien ystävyyssuhteiden kannalta?	0	1	7	1	9	3
10. Kuinka tärkeänä koet opiskelijatuutoritoiminnan tulevan ammattisi kannalta?	3	2	1	3	9	2,44

Suurin osa vastausmateriaalista oli puolistrukturoitujen kysymysten vastauksia, eli vastauksia, joihin kansainväliset opiskelijatuutorit saivat vastata omin sanoin. Ensimmäisessä puolistrukturoidussa kysymyksessä opiskelijatuutoreilta kysyttiin, millaista tuutorointia he olivat toteuttaneet vaihto-opiskelijan saapuessa Kuopioon. Useimmissa vastauksissa toistuu käytännön apu, kun vaihto-opiskelija saapuu Kuopioon. Vaihto-opiskelijoiden tuutorit kertovat neuvoneensa elämisen ja asumisen kannalta tärkeimmät asiat tuutoroitavalle vaihto-opiskelijalle henkilökohtaisesti. Tu-

utorit kertoivat myös viettäneensä vaihto-opiskelijoiden kanssa aikaa ja vastanneensa vaihto-opiskelijalle mieleen tulleisiin kysymyksiin.

”Pari ensimmäistä päivää olen auttanut tiiviisti käytännön asioiden järjestelyssä. Loppuajan välillä hengailut vaihtareiden kanssa erilaisten aktiviteettien myötä.” – Opiskelijatuutori vaihto-opiskelijan ohjauksesta

Opiskelijatuutorit kertoivat toisessa puolistrukturoidussa kysymyksessä, millaista tutorointia he olivat toteuttaneet opiskelijan saapuessa Sairaalakadun kampukselle. Kansainväliset opiskelijatuutorit kertoivat opastaneensa kampuksella henkilökohtaisesti vaihto-opiskelijalle mistä löytyy auditorio, kirjasto, kahvila, kouluruokala, kuntosali, uima-allas, tietokoneet, opettajien kansliat ja muut tilat sekä miten esimerkiksi luokahuoneet on merkitty numerokodeilla. Opiskelijatuutorit kertoivat myös opastaneensa vaihto-opiskelijoita tietokoneiden ja tulostusjärjestelmän käytössä. Opiskelijatuutorit kertoivat myös neuvoneensa, kuinka koululle pääsee jatkossa linja-autolla, ja kuinka koululta pääsee kotiin.

”Esittelin kaikki koululla rakennukset, kerroin mistä löytää auditorion, kirjaston, kahvilat, kouluruokalan, kuntosalin, uima-altaan, sekä mistä voi kysyä apua opiskelija-asioihin liittyen sekä atk-ongelmissa.” - Opiskelijatuutori Sairaalakadun kampuksen esittelystä

Kolmannessa puolistrukturoidussa kysymyksessä opiskelijat vastasivat kysymykseen siitä, miten heidän kielitaitonsa oli kehittynyt opiskelijatuutorina toimiessa. Moni mainitsi vastauksessaan kielitaidon ylläpidon tai sen, kuinka oli rohkaistunut käyttämään vierasta kieltä aikaisempaa enemmän. Yksi vastaaja kertoi oppineensa terveysalaan liittyvää vieraskielistä sanastoa. Eräs vastaaja kertoi, että oli kokenut suomalaisilla olevan usein hyvä englannin kielen taito verrattuna moneen muuhun henkilöön, joka ei puhu englantia äidinkielenään. Yksi vastaajista koki englannin kielen käyttämisen mieluisana, mutta koki, ettei kielitaito opiskelijatuutoroinnissa ollut juurikaan kehittynyt.

”Hieman on kielitaito kehittynyt, lähinnä muistunut mieleen ja käytön kautta puhuminen on rohkaistunut entisestään.” - Opiskelijatuutorin kokemus

Neljännessä puolistrukturoidussa kysymyksessä kysyttiin opiskelijatuutoreilta, minkä he olivat kokeneet haasteelliseksi tuutoritoiminnassa. Koulun ja opiskelijatuutoroinnin aikataulujen yhteensovittaminen mainittiin useassa vastauksessa haasteelliseksi. Toiminnan aloittaminen mainittiin myös hankalaksi, varsinkin ensimmäisillä kerroilla pelättiin, että jotain unohtuu kertoa vaihto-opiskelijalle. Monessa vastauksessa mainittiin myös kulttuurisiin eroihin vaikuttavia tekijöitä, kuten esimerkiksi tapa tulla paikalle myöhemmin kun on sovittu tai olla saapumatta paikalle. Vastauksissa tuli esiin myös se, että tuutoreiden kokonaisorganisointi ei ollut paras mahdollinen, vaan järjestelyt hoidettiin ”sinnepäin”. Tämän organisoinnin heikkouden koettiin johtuvan tuutoreiden vaihtelevista sitoutumisasteista vaihto-opiskelijoiden tuutorointiin. Opiskelijatuutorit kokivat myös, että järjestettäviä ja hoidettavia asioita oli todella paljon, ja se oli haasteellista.

”Haasteellista on omien aikataulujen sovittaminen. Lennot ja junat tulee joskus tosi kummallisiin aikoihin.” - Opiskelijatuutorin kokemus

Viimeiseen puolistrukturoituun kysymykseen, jossa kansainväliset opiskelijatuutorit saivat vastata omin sanoin kysymykseen, miten opiskelijatuutorit kehittäisivät kansainvälistä opiskelijatuutoritoimintaa, mitä toiminnasta puuttui ja mitä toiminnassa oli liikaa, opiskelijatuutorit keksivät tuutoritoiminnasta paljon kehitettävää. Keinoina saada uusia ystävyysuhteita vaihto-opiskelijoille, tuutorit ehdottivat ottaa vaihto-opiskelijat yhä paremmin mukaan suomalaisten opiskelijoiden, Savonian, opiskelijajärjestöjen ja toisten vaihto-opiskelijoiden toimintaan esimerkiksi KISA:an (Kuopio International Student Association) ja muiden Savonian yksiköiden vaihto-opiskelijoiden toimintaan. Viestinnän tärkeyttä opiskelijatuutoreiden, kv-koordinaattorin, tuutorivastaavan, Savonian eri yksiköiden ja esimerkiksi KISA:n välillä korostettiin. Rekrytointia, perehdyttämistä ja tuutorointioppaan kehittämistä ehdotettiin myös toiminnan kehittämisideoina.

”Lisää porukkaa kaivataan aina, joten uusien rekrytointiin olisi kiinnitettävä entistä enemmän huomiota.” - Opiskelijatuutorin kokemus

4.3 Oppaan rakentaminen

Tutkimustyön pohjalta työstettiin tuotos, opiskelijatuutoroinnin opas (liite 3), jonka rakenteessa toistuvat opinnäytetyön tutkimuskysymykset. Tuotoksessa keskityttiin myös keskeisiin käsitteisiin. Tuotos on A5-kokoinen vihkonen, 20-sivuinen opas. Opinnäytetyön tilaajalle Savonia-ammattikorkeakoululle toimitettiin lisäksi muistitikku, johon on tallennettu PDF- ja Word-tiedostomuodot tuotoksesta. Muistitikulle oli myös liitetty työssä käytetyt kuvat, joita tilaajan on lupa käyttää oppaassa, ja tarvittaessa lupa muokata niitä. Oppaan tulostamista helpottamaan muistitikulle liitettiin ohjeet tulostamista varten.

Uusien toimintatapojen hyödyntäminen tiedonjaossa on tärkeää, sillä silloin tieto on jaossa helpommin, käytettävämmin ja kokonaisvaltaisemmin. Ohjeita, tiedotteita ja oppaita voidaan levittää niitä tarvitseville internetissä, ekstranetissä, intranetissä ja sähköpostissa perinteisten tapojen lisäksi. Painetuissa ohjeissa kannattaa lisätä tietoa www-sivuista ja mahdollisista sähköpostiosoitteista, jotta lisätietoa on helppo löytää. Näitä osoitetietoja tulee päivittää ajankohtaisesti säännöllisin väliajoin. Tietokoneella luettava ohje välttää turhaa paperinkulutusta ja on siksi hyvä valinta aina kun siihen on mahdollisuus. (Luukkonen 2002, 28-36.) Kansainväliseen opiskelijatuutoroinnin oppaan koon valintaan vaikutti erityisesti se, että A5-koko mahtuu helposti mukaan. PDF-muodossa opasta on lukittuna tiedostona mahdollista lukea tietokoneen näytöltä. Tulostusohjeiden avulla sen voi tulostaa myös tavallisesta tulostimesta oppaan muotoon.

PDF on lukittu dokumentti mikä tarkoittaa, ettei tiedostomuotoon tallennettua tiedoston kirjoitusta, kuvia ja asetelua voida muuttaa. Tämä tekee PDF- dokumentista käytettävämmän, kuin esimerkiksi Word-dokumentin useissa sähköisissä ohjeissa, raporteissa ja esitteissä. Kirjoittajan tulee kuitenkin huomioida, että se mikä ei ole ollut selkeä dokumentti paperilla, ei luultavasti muutu sen selkeämmäksi uudella PDF- dokumenttimuodolla. (Luukkonen 2002, 140.) Kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin oppaassa pyrittiin selkeyteen valitsemalla oppaan pohjaväriksi valkoinen ja fontin väriksi musta. Fonttityyleinä käytettiin Arial ja Times New Roman fontteja, jotka ovat selkeitä. Oppaassa otsakkeita korostettiin lihavoiden ja alleviivaten kappaleiden jakoa selkeyttämään.

On tärkeää päättää kirjoittaako tekstiä paperimuotoon vai ruudulta luettavaksi. Paperimuotoiseen ohjeeseen on hyvä huomioida, että lukija lukee sitä järjestyksessä alusta loppuun. Tämän vuoksi tekstin väliin ei kannata lisätä esimerkiksi osoitelinkkejä. Huomiota tulisi kiinnittää tehokkaaseen aloitukseen, otsakkeisiin, ryhmittelyyn, visuaaliseen ilmeeseen ja selkeyteen. (Luukkonen 2002, 95-97.) Kan-

sainvälisessä opiskelijatuutoroinnin oppaassa tärkeät yhteys- ja osoitetiedot sijoitettiin oppaan loppuosaan. Oppaan sisältö rakennettiin niin, että alussa lukijaa johdateltiin aiheeseen, vasta sitten kerrottiin opiskelijatuutorin tehtävistä.

Oppaassa on kaksi itse ottamaani valokuvaa. Valokuva, jossa on henkilöitä, on otettu kaukaa niin, ettei yksittäisten henkilöiden kasvopiirteitä ole tunnistettavissa. Valokuvat on aseteltu tekstissä niin, että ne liittyvät käsiteltyyn aiheeseen.

5 OPINNÄYTETYÖN JA TUOTOKSEN ARVIOINTI

5.1 Oppaan arviointi

Lopullinen tuotos eli opiskelijatuutoroinnin opas arviointiin kahdesti. Niin tilaaja kuin kohderyhmäkin eli kansainväliset opiskelijatuutorit arvioivat tuotosta. Arvioijat antoivat palautetta kirjallisesti ja suullisesti.

Arviointia varten opiskelijatuutoreita (15) pyydettiin vastaamaan alla oleviin kysymyksiin sähköpostilla:

1. Mitkä osa-alueet uskot hyödyllisimmiksi aloittelevalle opiskelijatuutorille tuutorointioppaassa?
2. Mitä tuutorointioppassa voisi vielä muuttaa, jotta se olisi vielä hyödyllisempi?
3. Oliko tuutorointi oppaassa virheellistä tietoa, jos oli, niin mitä?

Opiskelijatuutorit antoivat palautetta, ja siitä oli apua oppaan kehittämisen kannalta. Opiskelijatuutoreiden palautteen pohjalta oppaaseen tehtiin muutamia muutoksia. Muutama opiskelija koki, että oppaassa olisi hyödyllistä olla sivunumerot tai numerointi luvuissa. Tämän palautteen pohjalta otsakkeisiin lisättiin numerot. Alkusanat kappaleen jälkeen lisättiin lyhyt kuvaus oppaan sisällöstä, selkeyttämään oppaan sisältöä. Sivunumeroita ei kuitenkaan lisätty, koska lehtisessä oli vain yhteensä 20 sivua. Koin että otsakkeiden numerot selkeyttivät työtä riittävästi, eikä sivunumeroille ollut enää tarvetta.

Opiskelijatuutoreilta sain myös ehdotuksia asioista, joita voisi lisätä Check-listiin vastuutuutorille. Näitä asioita olivat kulunkorvauksen hakeminen Savonialta, koulun auton käyttäminen, tuutoroinnista saatavat opintopisteet ja kuinka hakea avaimet vaihto-opiskelijalle Kuopaksen toimistolta. Lisäsin tietoa näistä asioista vastuutuutorin Check-list osaan opasta. Lisäsin oppaaseen tietoa näistä asioista lyhyesti. Tilan vuoksi en voinut kuitenkaan kirjoittaa asioista kattavasti. Tieto kuitenkin uudistuu, ja on mielestäni tärkeintä, että oppaassa kerrotaan tärkeimmät asiat keskeisimmistä tuutoroinnin tehtävistä ja annetaan ohjeet mistä saada lisää tietoa. Positiivista palautetta sain siitä, että opiskelijatuutoreiden kokemuksia kyselystä näkyi myös opiskelijatuutoreiden oppaassa. Jäin pohtimaan opiskelijatuutoreilta saamani palautteen

pohjalta, että olisiko oppaassa käytetty kielen tyylin tullut olla rennompi, koska se oli suunnattu opiskelijatuutoreille.

Tilaaajan kanssa pidettiin erillinen palautetilaisuus. Tilaaajalle oli lähetetty opas etukäteen sähköpostilla (PDF –versio) ja tilaisuuteen tuotiin oppaan paperinen versio. Tilaaajan toiveista oppaaseen tehtiin pieniä muutoksia. Tilaaajalta saatiin positiivista palautetta oppaan käytettävyydestä. Tilaaajan mukaan opas olisi helppo antaa uudelle aloittelevalle tuutorille konkreettisenä ohjeena kansainvälisestä opiskelijatuutoritoiminnasta.

5.2 Riskeihin varautuminen

Opinnäytetyöhön liittyi riskejä tiedon keräämisen kannalta. Erityinen riski tiedon keräämisessä oli internetpohjainen kysely. Oli haaste motivoida kansainväliset opiskelijat ja tuutorit vastaamaan kyselyyn. Informoidessani tutkimuksesta, kerroin että vastaaminen on vapaaehtoista, mutta vastaukset ovat arvokkaita ja niiden avulla voidaan kehittää kansainvälisille opiskelijatuutoreille tuutorointiopas. Uskon että opiskelijatuutorit ovat halukkaita kehittämään toimintaansa ja vastasivat tämän vuoksi kyselyyn mielellään. Kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutorina minulla oli vuoden 2011 syksyn vaihto-opiskelijoiden nimet ja osoitetiedot. Vaihto-opiskelijoiden tavoittaminen onnistui sähköpostilla kootun nimi ja sähköpostilistan perusteella. Jotta sain riittävän määrän vastauksia, muistutin vastaajia vastaamaan kyselyyn uudelleen viikon kuluttua kyselyn aktivoimisesta.

Ongelmatilanteita varten jätin kyselyyn sähköpostiosoitteeni, jotta kyselyyn vastaaminen onnistuisi mutkitta. Kun kysely oli aktiivinen, tarkkailin sähköpostiani säännöllisesti ongelmien varalta. Kyselyjen aktivoituttua opiskelijatuutorien kyselyssä oli yksi ongelmatilanne, joka selvisi pikaisesti sillä vastaaja otti minuun yhteyttä sähköpostitse. Sain selvitettyä tilanteen niin, että vastaaja pääsi jatkamaan vastaamista, eikä vastaavia ongelmatilanteita enää syntynyt.

5.3 Eettisyys ja luotettavuus

Eettisyys on kysymys siitä mikä on oikein ja mikä on väärin. Eettisyys on vaikea määritellä, erityisesti koska eri ihmiset voivat olla eri mieltä siitä, mikä on oikein ja mikä on väärin. Moraalilla tarkoitetaan sitä, miten kohtelemme toisia ihmisiä. Sillä

miten ihminen kohtelee toisia, on vaikutusta toisten ihmisten elämään, tämän vuoksi ei pitäisi ajatella, että oma toimintatapa ei kuulu toisille ihmisille. (Horner & Westacott 2003, 119-121.)

Tässä opinnäytetyössä on pyritty kiinnittämään huomiota eettisiin ja opinnäytetyön luotettavuuteen vaikuttaviin seikkoihin. Tällaisia asioita ovat muun muassa kyselyyn osallistuvien opiskelijoiden vapaus vastata, riittävä lähteiden käyttö sekä niiden monipuolisuus ja luotettava sekä hyvin suunniteltu internetkysely. Internetkyselyn tulee olla luotettava ja toimiva, jotta voidaan olla varmoja siitä, että opiskelijoiden vastaukset tallentuvat oikein järjestelmään. Myös lähteiden monipuolisuus liittyy luotettavuuteen. Opinnäytetyötä varten Savonia-ammattikorkeakoululta anottiin tutkimuslupa, ja se myönnettiin 22.3.2012.

Kvalitatiivisen tutkimuksen peruskysymys tutkimuksen tulosten yleistettävyydestä ja edustettavuudesta on oleellinen, sillä kun tutkimusjoukko on pieni, joudutaan tulostenyleistettävyydestä tinkimään. Suoraan aineistosta on vaarallista tehdä tulkintoja. Sen sijaan on tärkeää ennemminkin tehdä tulkintoja koko aineiston pohjalta, ei yleistyksiä. (Aaltola & Valli 2007, 184-189.) Tässä opinnäytetyössä tutkimuksen otanta on vain yhdestä ajankohdasta, joten tutkimustyön pohjalta voidaan kuvata kokemuksia ja tehdä tulkintoja, yleistyksien tekeminen on kuitenkin vaarallista.

Tutkimuksen luotettavuuteen voidaan katsoa myös vaikuttaneet opinnäytetyössä tehtyjen kyselyjen vastausprosentit. Opiskelijatuutoreille tehdyssä kyselyssä vastausprosentti oli 60 % ja vaihto-opiskelijoille tehdyssä kyselyssä 50 %. Vaikka vastausprosentit eivät olleet niin suuria kuin tavoittelin, sain vastauksista riittävästi materiaalia kuvaamaan opiskelijoiden kokemuksia. Erityisesti olin tyytyväinen puolistrukturoituihin kysymyksiin molemmissa kyselyissä, joihin vastaajat saivat vastata omin sanoin, sillä niihin opiskelijat kirjoittivat pitkiä kuvauksia kokemuksistaan. Erityisesti kuitenkin vaihto-opiskelijoiden vastausmäärä oli pieni ja tuleekin katsoa että heidän vastauksensa tässä opinnäytetyössä ovat yksittäisten vaihto-opiskelijoiden kokemuksia, eikä yleistyksiä tulisi tehdä.

6 POHDINTA

6.1 Kyselyn tulokset

Opiskelijakyselyssä opiskelijatuutorit kuvasivat asioita, jotka he kokivat hyödylliseksi tuutoritoiminnassa. Eri opiskelijat kokivat tuutoritoiminnan tärkeyden eri tavoin. Kun yhdelle opiskelijatuutorille tärkeää oli uusien ystävyysuhteiden luominen, toiselle kielitaitoon rohkeuden saaminen, niin kolmannelle tärkeää oli kansainvälisen kokemuksen saaminen. Tämä onkin mielestäni tärkeää, että opiskelijatuutoroinnissa voi myös kehittää itseään esimerkiksi omaa kielitaitoaan tai tutustua uusiin kulttuureihin. Kun kehittää itseään tai tutustuu uusiin kulttuureihin tai ystäviin, toiminta jaksaa innostaa vuodesta toiseen ja siitä voi saada pitkäaikaisia kontakteja eri puolille maailmaa. Samalla voi myös oppia eri maiden terveysalan toimintakulttuureista.

Kysymyksessä, jossa kysyttiin kuinka tärkeää opiskelijatuutorointi on opiskelijalle tulevan ammatin kannalta, opiskelijoiden vastauksien keskiarvo oli 2,44. Samassa kysymyksessä kolme opiskelijaa vastasi, että opiskelijatuutorointi oli tärkeää, ja kolme ettei opiskelijatuutoritoiminta ollut tärkeää tulevan ammatin kannalta. Loput vastaajat vastasivat näiden vastausvaihtoehtojen väliltä. Vastausten välillä ei ollut huomattavissa eroa sillä kuinka pitkään opiskelija oli toiminut opiskelijatuutorina tai mitä opiskelualaa tämä opiskeli. Voisiko tämän vastauksen taustalla ollakin kysymys siitä, millaisena opiskelijatuutori kokee tulevan työnkuvansa ja sen kulttuuriset edellytykset. Voi myös olla, että kyselyssä esiin tullut opiskelijatuutoroinnin työn suuri määrä ja sen aiheuttama mahdollinen stressi on voinut vähentää opiskelijoiden keskittymistä itse kulttuurisiin asioihin opiskelijatuutoroinnissa. Suuren työmäärän vuoksi tuutorit ovatkin keskittyneet tiiviisti vaihto-opiskelijoiden auttamiseen käytännön asioissa. Kotikansainvälistämisen näkökulmasta olisi kuitenkin hyödyllistä, että opiskelijatuutorit voisivat myös ystäväystyä ja verkostoitua opiskelijatuutorointia tehdessään. Oli harmillista, että yksi kyselyyn vastanneista opiskelijatuutoreista koki, että hän auttoi vaihto-opiskelijat alkuun, mutta sitten vaihto-opiskelijat hylkäsivät hänet.

Opiskelijatuutorit kuvasivat tehtävikseen kyselyssä hyvin paljon samoja asioita kuin, mitä tehtäviä oli lueteltu Savonian tuutorisopimuksessa, ohjeissa kv-tuutorointiin ja Tampereen ammattikorkeakoulun tuutoreiden oppaassa. Niin kyselyyn vastanneet tuutorit kuin vaihto-opiskelijatkin kokivat opiskelijatuutoroinnin tärkeäksi. Opiskelijatuutorit kuvasivat antavansa hyvin laajasti henkilökohtaista apua hakiessaan opiskelijan

lento-kentältä, opastaessaan vaihto-opiskelijan uuteen asuntoon, esitellessään koulun ja auttaessaan vaihdon alkuun Kuopiossa.

Vaihto-opiskelijat kertoivat vastauksissa arvostavansa apua, vaikka he eivät kaikkea apua kokeneet tarvitsevansa. Kaikki haastatellut olivat asuneet ennen vaihtoa itsenäisesti yli puoli vuotta ja tällä voi olla vaikutusta vastauksiin. Koska opiskelijatuutorit kuvasivat työn määrä tuutoroinnissa suureksi, olisikin mielestäni tärkeää että vaihto-opiskelijoita kannustettaisiin toimimaan omatoimisesti ja annettaisiin heille tietoa asioista. Tällöin opiskelijatuutori voisi keskittyä enemmän yhteisen ajan viettämiseen yhdessä vaihto-opiskelijan kanssa. On kuitenkin tärkeää muistaa että, jos jokin asia menee pieleen alkupäivinä, esimerkiksi jos vaihto-opiskelija ei löydä terveydenhoitajan vastaanotolle, voi hänen harjoittelunsa myöhästyä ja tämän vuoksi opiskelutkin viivästyä. Kommunikoinnilla voidaan kuitenkin selvittää monesta asiasta. Opiskelijatuutorin on tärkeää selvittää vaihto-opiskelijalta, miten tätä voisi parhaiten auttaa ja varmistaa vaihto-opiskelijan tietämystä esimerkiksi kysymyksin ”Miten se reitti sinun mielestäsi sinne menikään?”. On myös tärkeää uskaltaa kysyä vaihto-opiskelijalta, jos ei ymmärrä, mitä hän sanoi.

Vastauksien perusteella opiskelijatuutorien antama tuki oli arvostettua, vaikka osa vaihto-opiskelijoista koki, ettei kaikki tuki ollut välttämätöntä. Tuleeko tukea kuitenkaan antaa ainoastaan silloin, kun henkilö ei pystyisi suoriutumaan haasteesta ilman tukea, esimerkiksi vain silloin, kun vaihtoon saapuu henkilö jolle selviytyminen vierassa maassa on erityisen haasteellista alussa? Kyselyyn vastanneiden vaihto-opiskelijoiden vastauksia lukiessani minulle tuli mieleeni, että heille oli jäänyt erittäin hyvä kuva Savoniasta ja siitä, miten korkeakoulussa otetaan vastaan toisista kouluista saapuvia opiskelijoita. Hyvin onnistunut vastaanotto oli ikään kuin kädenojennus saapuvaa vaihto-opiskelijaa kohtaan. Jatkossa vaihto-opiskelija voi kertoa kokemuksistaan palatessaan omaan korkeakouluunsa ja maahansa.

6.2 Oppaan onnistuminen ja käytettävyys

Olen tyytyväinen kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin oppaan lopputulokseen, sillä tein oppaan keräämäni aineiston pohjalta, sain siitä runsaasti palautetta ja muokkasinkin sitä saamani palautteen pohjalta. Olin myös tyytyväinen siihen, kuinka opasta pystyi PDF -tiedostomuodossa lukemaan ruudulta yksipalstaisena, ja tulosteohjeiden avulla sitä pystyi tulostamaan A5 – kokoiseksi opaslehtiseksi. Oppaan ulkoasu oli hyvin pelkistetty, mutta valkoinen tausta ja musta teksti tekivät oppaasta selkeän. Sisällä

kaksi kuvaa värittivät opasta. Opinnäyteyden osana tehdyssä kyselyssä tuli myös esiin opiskelijatuutoreiden toiveet lisätä perehdytystä, toiveet tuutorointioppaasta ja check-lististä opiskelijatuutoreiden käyttöön. Kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin oppasta voidaan hyödyntää perehdytyksessä, ja siinä on myös lyhyt check-list opiskelijatuutorin avuksi.

Opasta kansainväliseen tuutoritoimintaan toivoivat opiskelijatuutorit ja Savonia. Palautteen pohjalta olen saanut sellaisen kuvan, että opas tulee käyttöön, sillä uusien opiskelijatuutorien hyvä alkuohjeistus antaa heille varmuutta toimia opiskelijatuutorina. Pitää kuitenkin muistaa, ettei pelkkä opas toimi perehdytyksenä, vaan sitä voidaan käyttää perehdytyksen tukena.

Tuotoksen käytettävyydessä pohdin, onko käytetty kieli liian ammatillista, ja tavoittaisiko se enemmän lukijansa, jos se olisi rennommin kirjoitettu. Opiskelijatuutoreita on kuitenkin eri ikäryhmistä ja eri taustoista, joten selkeä kirjakielinen kirjoitustyyli on mielestäni perusteltu valinta. Käytettävyydestä pohdin myös, onko käytännön asioista kerrottu tarpeeksi, jotta opiskelijatuutori pääsee tuutoroinnissa alkuun. Oppaassa ei ole esimerkiksi yksityiskohtaisesti kerrottu, mistä koulun ajoluvan saa tai minne kulkorvauslomakkeen voi palauttaa. Nämä ovat asioita jotka muuttuvat muutaman vuoden välein, ja tietoa saa seuraamalla opiskelijatuutoreiden sähköpostia ja kansainvälisyyskoordinaattorin lähettämiä informaationsähköposteja. Käytännön toimintaan uusi opiskelijatuutori saa myös varmuutta tekemällä ja kokemalla.

Kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin opasta varten etsittiin kulttuurisesta oppimisesta lähdetietoa. Olisi ollut kuitenkin hyödyllistä etsiä enemmänkin lähdetietoa, josta sitten valita tarkemmin, mitä tietoa oppaaseen valitaan. Oli myös kulttuurisen oppimisen teemoja, joita olisi ollut hyödyllistä käsitellä enemmänkin. Nämä ovat kuitenkin myös mahdollisuuksia tulevaisuutta ajatellen.

6.3 Oma ammatillinen kasvu

Ammatilliseen kasvuun hoitotyössä kuuluu muun muassa ammatillisen roolin omaksuminen, persoonan muovautuminen, arvoihin sitoutuminen, toiminnan suhteuttaminen ulkoisiin vaatimuksiin, työelämään siirtymisen prosessi ja kulttuuristen arvojen todentaminen (Laakkonen 2004). Näissä ammatillisen kasvun osa-alueissa olen kehittynyt opinnäytetyöprosessissin eri vaiheissa. Kansainvälisenä opiskelijatuutorina toimiessani on tapahtunut kulttuurisen arvojen todentamista ja kehittymistä kulttuuris-

essa kompetenssissa. Toimiessani opiskelijatuutorina aloin vasta suunnitella opinnäytetyön tekemistä aiheesta. Halusin tehdä opinnäytetyön opiskelijatuutoritoiminnasta, tuutoritoiminnan kehittämiseksi. Toiminnan jatkuva kehittämien liitty työelämän prosessiin ja arvoon jatkuvasti kehittää toimintaa tutkitun tiedon ja moninaisten mielipiteiden pohjalta.

Opinnäytetyöprosessin aikana itselleni tärkeät arvot hoitotyössä ovat selkiytyneet yhä enemmän. Minulle tärkeitä arvoja hoitotyössä ovat voimavarakeskeisyys, yhteisön vahvuudet, yksilön tarpeet ja yksilöllisyys. Nämä arvot yksilön huomioimisesta ja yksilöllisistä eroista näkyvät myös opinnäytetyön pohdinnassa.

Opinnäytetyöprosessi on toimintaa, jossa omaa toimintaa joutuu jatkuvasti peilamaan palautteeseen muun muassa ohjaajalta ja opponentilta sekä erilaisiin ohjeisiin. Kyky vastaanottaa palautetta ja sen pohjalta oman työn kehittäminen, paransi kommunikointi- ja työskentelytaitojani. Kaikkia palautetta antavia osapuolia on mielestäni tärkeä kuunnella, ja kehittää työtä näiden neuvojen mukaan.

Osana opinnäytetyöprosessia toteutin kaksi internetkyselyä Webropol-kyselytyökalulla. Kyselyiden luomiseen sain varmuutta aiemmasta koulutuksestani, mutta opin myös monia käytännön asioita mitä olisi hyvä huomioida, jotta kysely onnistuu mahdollisimman mutkattomasti. Kyselyssä mielestäni oli hyvin tärkeää selkeys ja kyselyyn vastaamisesta tiedottaminen vastausryhmille.

Opinnäytetyöprosessi oli minulle viimeinen etappi ennen työelämään siirtymistä. Erityisesti tässä vaiheessa opintoja minulle tärkeitä päämääriä olivat opinnäytetyöprosessissa aikataulussa pysyminen ja suunnitelmallisuus. Aikataulussa pysyminen oli erityisen haasteellista eri työpajojen, seminaariaikojen, kahden opiskelijakyselyn ja ohjaajan ajan vuoksi. Vaikka aikataulussa pysyminen oli haasteellista, opetti se minulle stressinsietokykyä, kärsivällisyyttä ja työskentelyä haasteellisissa tilanteissa, kun aikaa oli ajoittain hyvin rajallisesti.

Kulttuuristen arvojen todentamista on myös tapahtunut keskustelussa ja ihmisen kohtaamisessa. Minulle tärkeää hoitotyössä ja ihmistä kohdatessa on avoin hyväksyvä keskustelu. Kulttuurisesti en hyväksy sitä, että ihmistä katsotaan alaspäin, jos tämän murre, kieli tai tyyli kommunikoida on omasta poikkeava. Suomessa tämä voi tarkoittaa esimerkiksi kirjoitusvirheitä ja niiden takia ihmisen tuomitsemista. Minulle tärkeää keskustelussa on kuuntelu ja itsensä laittaminen likoon. Tärkeintä keskustelussa on viestin sisältö, ei se kuinka viesti sanotaan.

6.4 Kehitysideat ja johtopäätökset

Opiskelijatuoreiden kyselyissä keskeisimmiksi nousi kolme kehitysideaa: vaihto-opiskelijoiden ottaminen mukaan opiskelijoiden toimintaan yhä enemmän, viestinnän selkeyttäminen ja rekrytointiin panostaminen. Vaihto-opiskelijoiden mukaan ottaminen suomalaisten opiskelijoiden, Savonian sekä opiskelijajärjestöjen toimintaan lisäisi myös muiden, kuin opiskelijoiden kulttuurista oppimista. Näin voitaisiin lisätä vaihto-opiskelijoiden viihtyvyyttä ja kaikkien opiskelijoiden kulttuurista oppimista.

Kehitettävää nähtiin myös opiskelijatuutoroinnin viestinnässä. Koettiin, että työtä tuutoroinnissa on todella paljon ja, että tieto ei aina kulje kaikkien toimijoiden välillä. Vastuutuutorijärjestelmä, jossa yksi tai kaksi opiskelijatuutoria on vastuussa yhdestä tai kahdesta samanaikaisesti saapuvasta opiskelijasta, nähtiin hyvänä ja kommunikointia tukevana. Vastuutuutorijärjestelmän avulla tiedettiin, kuka oli vastuussa kenenkin vaihto-opiskelijan tuutoroinnista. Opiskelijatuutorit voisivat jatkossa lisäksi sopia tarkasti, mistä asioista tulee lähettää sähköpostia. Esimerkiksi jos delegoi tehtävän väliaikaisesti toiselle tuutorille, tulisi lähettää sähköpostia kansainvälisyyskoordinaattorille, kansainväliselle tuutorivastaavalle ja opiskelijan opettajatuutorille. Tärkeää on myös ylläpitää opiskelijatuoreiden puhelinnumeroita ja soittaa toiselle opiskelijatuutorille tarpeen tullen, jos ei tiedä asiasta.

Rekrytointi oli kolmas asia, johon toivottiin panostusta jatkossa lisää, jotta opiskelijatuutoreita olisi riittävästi työmäärään nähden. Tähän tulisikin hyvissä ajoin selvittää tarkat tavoitteet. Esimerkiksi montako kertaa vuodessa rekrytointi tehdään, keille kohderyhmille ja ketkä opiskelijatuutoreista pääsevät rekrytoimaan. Jos rekrytointipäivät ja paikat sovitaan kolme kuukautta aiemmin, ne on helpompi sijoittaa henkilökohtaiseen aikatauluun, ja niistä voi neuvotella myös aineopettajan kanssa. Myös terveysalan harjoittelutunteja voi usein siirtää tärkeiden opiskelijatuutorien tehtävien vuoksi. Tunnit pitää kuitenkin korvata jälkikäteen.

Oman kokemukseni pohjalta kansainvälisenä opiskelijatuutorina olen sitä mieltä, että kaikki opiskelijatuoreiden ehdotukset olivat hyviä ja ajankohtaisia. Moni opiskelijatuutori kirjoitti kyselyssä opiskelijatuutoroinnin haasteeksi tuutoroinnin työn suureen määrään ja sen sovittamisen yhteen opiskelujen sekä harjoittelujen kanssa. Opiskelijatuutorointi vaati siis opiskelijalta ajanhallintakykyä.

Jotta opiskelijatuutorit selviytyisivät suuren työn määrän kanssa, olisi hyvä pohtia tuutorointitehtävien priorisomisjärjestystä. Opiskelijatuutoroinnissa tärkeää on muun muassa uusille opiskelijoille opiskelijatuutorointitoiminnasta tiedottaminen eli rekrytointi. Rekrytointi on tärkeää, jotta uudet opiskelijat saavat tiedon kansainvälisestä opiskelijatuutorointitoiminnasta. Uusien opiskelijatuutoreiden riittävällä perehdyttämisellä varmistetaan, että uudella opiskelijatuutorilla on riittävästi tietoa toimia opiskelijatuutorina vaihto-opiskelijalle ensin yhdessä kokeneemman opiskelijatuutorin kanssa ja myöhemmin itsenäisesti.

Vaihto-opiskelijat antoivat paljon positiivista palautetta ja mietin uskalsivatko he antaa negatiivisista asioista palautetta ollenkaan. Toisaalta minulla oli monta kysymystä, joissa kysyin kehitettäviä seikkoja, mutta sain niihin vähän vastauksia. Kehitysideana vaihto-opiskelijoilta saatiin idea yhä enemmän suosia oman alan opiskelijaa opiskelijatuutorina. Tuutorien vähyden vuoksi tämä ei ole kuitenkaan aina mahdollista. On hyvin yksilöllistä, millaista ohjaamista eri vaihto-opiskelijat kaipaavat. Siksi myös jatkossa on hyvä ohjata vaihto-opiskelijoita heidän henkilökohtaisten tarpeidensa pohjalta.

Tässä opinnäytetyössä keräämieni lähteiden ja opiskelijatuutorien kyselyjen vastauksen perusteella pohdin olisiko mahdollista yhä enemmän lisätä vaihto-opiskelijoiden ja suomalaisten opiskelijoiden yhteistoimintaa. Opiskelijatuutorit järjestävät usein toimintaa vaihto-opiskelijoille, yhteistoiminnasta olisi hyvä informoida hyvissä ajoin kaikille Savonian terveystieteiden opiskelijoille sähköpostitse, näin vaihto-opiskelijoilla olisi mahdollisuus tavata enemmän suomalaisia opiskelijoita ja suomalaisten opiskelijoiden vaihto-opiskelijoita. Yhteisen toiminnan ei tarvitse siis olla vain vaihto-opiskelijoille suunnattua vapaa-ajan toimintaa, vaan kaikille opiskelijoille suunnattua englanninkielistä vapaa-ajan toimintaa. Tärkeää on kuitenkin tällöin muistaa, että opiskelijoita saattaa tulla odotettua enemmän paikalle ja suurempaan ihmismäärään tulisi varautua ennalta.

Harrison ja Peacock (2010) kuvasivat artikkelissaan stereotypioita britannialaisilla opiskelijoilla, jotka eivät juuri olleet tekemisissä ulkomaisten opiskelijoiden kanssa. Stereotypiat ja pelot kohdata ulkomaalainen olivat mielestäni jopa yllättäviä. Kun terveystieteiden ammattilaiselta vaaditaan ammatillista suhtautumista ulkomaalaiseen henkilöön, on mielestäni hyvä jos tähän kiinnitetäisiin yhä enemmän koulutuksessa huomiota. Jo nyt Savonia-ammattikorkeakoulussa on olemassa opintojaksoja, joihin vaihto-opiskelijoita voidaan ottaa mukaan suomalaisten opiskelijoiden kanssa. Kursseilla olen kuullut opiskelijoiden pelkoja siitä, että he saavat huonomman arvosanan,

jos ovat samassa ryhmässä vaihto-opiskelijan kanssa. Kuitenkin kurssin lopussa nämä pelot ovat usein väistyneet. Tämä viittaisi samoihin stereotypioihin ja pelkoihin joita Harrisonin ja Peacockin artikkelissa käsiteltiin. Nämä ovat kuitenkin omia kokemuksiani. Tästä aiheesta voitaisiin mielestäni Suomessa tehdä lisää tutkimusta. Savonia-ammattikorkeakoulussa tulisi myös kannustaa opiskelijoita avoimeen kanssakäymiseen vaihto-opiskelijoiden kanssa, ja pohtia keinoja suomalaisten ja vaihto-opiskelijoiden yhteistyön lisäämiseen koko kouluyhteisössä.

LÄHTEET

Aaltola, J. & Valli, R. 2007. *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1*. Jyväskylä: PS-kustannus.

Bentao, Y. 2011. Internationalization at Home. The Path to Internationalization in Chinese Research Universities. *Chinese Education and Society* 5, 88-96.

Campinha-Bacote, J. 2011. *The Process of Cultural Competence in the Delivery of Healthcare Services* [verkkojulkaisu]. Transcultural C.A.R.E. Associates [viitattu 20.2.2012]. Saatavissa:

<http://www.transculturalcare.net/>

Cimo. 2010a. *Korkeakoulujen vaihto-opiskelu suhteessa uusiin opiskelijoihin koulutusaloittain 2010*. Cimo [viitattu 17.3.2012]. Saatavissa:

http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/21080_Korkeakoulut_koulutusaloittain2010.pdf

Cimo. 2010b. *Korkeakoulujen vaihto-opiskelijat Suomesta ja Suomeen 2000-2010*. Cimo [viitattu 17.3.2012]. Saatavissa:

http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/21079_Korkeakoulut_kokonaismaarat20022010.pdf

Cimo. 2010c. *Vaihto-opiskelun 10 yleisintä kohde- ja lähtömaata 2010*. Cimo [viitattu 17.3.2012]. Saatavissa:

http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/21084_Korkeakoulut_yleisimmat2010.pdf

Edmonds, M.-L. 2010. The Lived Experience of Nursing Students Who Study Abroad A Qualitative Inquiry. *Journal of Studies in International Education* 5, 545-568.

Garam, I. 2011. Kansainvälinen Liikkuvuus yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa 2010. Cimo. *Tietoa ja tilastoja –raportti 2/2011*. Saatavissa:

http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/20985_Kansainvalinen_liikkuvuus_yliopistoissa_ja_ammattikorkeakouluissa_1010.pdf

Harrison, N. & Peacock, N. 2010. Cultural distance, mindfulness and passive xenophobia: using Integrated Threat Theory to explore home higher education students'

perspectives on 'internationalisation at home'. *British Education Research Journal* 6, 887-902.

Horner, C. & Westacott, E. 2003. *Thinking through Philosophy*. An Introduction. 3. painos. Cambridge: Cambridge University Press 2000.

Jokikokko, K. 2002. *Interkulttuurinen kompetenssi apuna kulttuurien kohdantes-*sa. Interkulttuurisen kompetenssin määrittelyä. Oulun yliopisto. Artikkel. [Viitattu 18.3.2012]. Saatavissa:

<http://herkules.oulu.fi/isbn9514268075/html/x798.html>

Kempainen, R-P. 2009. Liike-elämän näkökulma. Teoksessa J. Lasonen & M. Halonen (toim.) *Kulttuurienvälinen osaaminen koulutuksessa ja työelämässä*. Jyväskylä: Suomen kasvatustieteellinen seura, 109-127.

Koskinen, L. 2003. *To survive, you have to adjust*. Study abroad as a process of learning intercultural competence in nursing. Kuopion yliopisto. Hoitotieteiden tiedekunta. Väitöskirja.

Laakkonen, A. 2004. *Henkilöstön ammatillinen kasvu hoitokulttuurissa*. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Väitöskirja.

Luukkonen, M. 2002. *Tekstiä tekemään*. Kirjoittajan opas. Juva: WSOY.

Niemelä, A. 2008. Kansainväliset tutkinto-opiskelijat Suomen yliopistoissa. *SYL-julkaisu* 3.

Opetushallitus. 2011. *SWOT-analyysi* [verkkójulkaisu]. Opetushallitus [Viitattu 24.1.2012]. Saatavissa:

http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/laadunhallinnan_tuki/wbl-toi/menetelmia_ja_tyovalineita/swot-analyysi

Puromäki, H. 2011. *Ohjeita kv-tuutorointiin*. Savonia-ammattikorkeakoulu [ohje]. Päivitetty 4.4.2011.

Poikela, R. 2011. *Kansainvälisten tuutoreidentoimintaopas*. Liiketalous. Opinnäytetyö [Viitattu 28.3.2012]. Saatavissa:

http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/26253/Poikela_Riika.pdf?sequence=1

Räsänen, R. & San, J. 2005. *Conditions for Intercultural Learning and Co-operation*. Turku: Suomen kasvatustieteellinen seura.

Sairaanhoitajaliitto. 1996. *Sairaanhoitajan eettiset ohjeet*. Sairaanhoitajaliitto [viitattu 27.2.2012]. Saatavissa:

http://www.sairaanhoitajaliitto.fi/sairaanhoitajan_ty_o_ja_hoitotyon/sairaanhoitajan_ty_o/sairaanhoitajan_eettiset_ohjeet/

Savonia-ammattikorkeakoulu 2010. *Sopimus kansainvälisten opiskelijoiden tutoroinnista*. Savonia-ammattikorkeakoulu Terveysala, Kuopio.

Savonia-ammattikorkeakoulu 2012a. *Kansainvälisyys Savoniassa* [verkkojulkaisu]. Savonia [viitattu 15.1.2012]. Saatavissa:

<http://portal.savonia.fi/amk/tutustu-savoniaan/kansainvalisyys-savoniassa>

Savonia-ammattikorkeakoulu 2012b. *Opiskelijavaihto*. [verkkojulkaisu]. Savonia [20.3.2012]. Saatavissa:

<http://portal.savonia.fi/amk/tutustu-savoniaan/kansainvalisyys-savoniassa/opiskelijavaihto>

Kysely vaihto-opiskelijoille

International Health Care Exchange Students Autumn 2011 Questionnaire, Savonia University of Applied Sciences Kuopio

This questionnaire is part of the nursing education thesis at Savonia University of Applied Sciences, Kuopio, Finland. The aim of this study is to describe how foreign exchange students in health care and their Finnish student tutors have experienced the tutoring program and how it should be developed. The final product of the thesis is a small tutoring booklet for those students who will become student tutors for international students in health care. Answering this questionnaire is voluntary. No name or address details are collected. If you have any questions or have problems answering this survey, please contact me by e-mail: Hanna Puromäki hanna.m.puromaki@edu.savonia.fi

Your opinion is invaluable in the development of international tutoring at Savonia.

Please select one of the four options and write an example experience in the free space provided.

1. How important did you find that you had a student tutor when you arrived to Kuopio?

	1	2	3	4
1 not important - 4 important	☐	☐	☐	☐

2. Please write an example of your experience:

3. How important did you find that you had a student tutor when you first arrived to the Sairaala-
katu Campus?

	1	2	3	4
1 not important - 4 important	☐	☐	☐	☐

4. Please write an example of your experience:

5. How important did you find that you had a student tutor during the months you were doing your practice placement?

1 not important - 4 important

1   2   3   4

●   ●   ●   ●

6. Please write an example of your experience:

7. Was there a way your student tutor could have been more supportive when you were doing your practice placement?

8. How important did you find that you had a student tutor during the months you were settling in to Kuopio?

1 not important - 4 important

1   2   3   4

●   ●   ●   ●

9. Please write an example of your experience:

10. How important did you find that you had a student tutor when you were facing difficulties with Finnish culture or language?

1 not important - 4 important

1   2   3   4

●   ●   ●   ●

11. Please write an example of your experience:

12. What kind of support from your tutor was most important to you?

13. What do you think your student tutor could have done differently or could have done more?

Please answer these few last questions:

---

14. I am :

- 18-21yearsold.
- 22-24yearsold.
- over 24 yearsold.

15. Before my exchange in Finland

- I had lived on my own at least half a year.
- I had not lived on my own.

Thank you for answering. Click the submit button below to send your answers.

Kysely terveystalon kansainvälisille opiskelijatuutoreille

Kysely terveystalon kansainvälisille opiskelijatuutoreille, Savonia-ammattikorkeakoulu Kuopio Terveystala

Tämä on kysely vuosina 2011 ja 2012 terveystalon kansainvälisten opiskelijoiden opiskelijatuutoreille, jotka ovat allekirjoittaneet tuutorisopimuksen. Kysely tehdään osana opinnäytetyötä, jonka tuotoksena syntyy terveystalon kansainvälisille opiskelijatuutoreille tuutorointiopas. Osana tätä opinnäytetyötä kerätään kansainvälisten opiskelijoiden ja kansainvälisten opiskelijatuutoroiden kokemuksia ja kehitysideoita tuutorointiin liittyen. Vastaaminen kyselyyn on vapaaehtoista. Kyselyssä ei pyydetä nimiä tai osoitetietoja. Jos tarvitset apua, tai sinulla on kysymyksiä kyselyyn tai opinnäytetyöhön liittyen ota yhteyttä sähköpostilla: Hanna Puromäki hanna.m.puromaki@edu.savonia.fi

Vastauksesi on arvokas ja siitä on hyötyä tuutoriopasta kehittäessä.

Vastaa valitsemalla yksi vaihtoehto neljästä. Kerro lisäksi esimerkki omasta kokemuksestasi vapaaseen kenttään.

1. Miten tärkeänä koet vaihto-opiskelijan tuutoroinnin kun opiskelija saapuu Kuopioon?

	1	2	3	4
1 ei tärkeää – 4 tärkeää	☐	☐	☐	☐

2. Kerro millaista tuutorointia olet toteuttanut opiskelijan saapuessa Kuopioon:

3. Miten tärkeänä koet vaihto-opiskelijan tuutoroinnin kun opiskelija saapuu ensimmäistä kertaa Sairaalakadun kampukselle?

	1	2	3	4
1 ei tärkeää – 4 tärkeää	☐	☐	☐	☐

4. Kerro lyhyesti millaista tuutorointia olet toteuttanut opiskelijan saapuessa Sairaalakadun kampukselle:

5. Kuinka tärkeänä koet että vaihto-opiskelijalla on opiskelijatuutori ensimmäisinä kuukausina kun hän saapuu Kuopioon?

	1	2	3	4
1 ei tärkeää – 4 tärkeää	☐	☐	☐	☐

6. Kuinka tärkeänä koet kansainvälisen opiskelijatuutoritoiminnan vieraan kieleen oppimisen kannalta?

	1	2	3	4
1 ei tärkeää – 4 tärkeää	☐	☐	☐	☐

7. Miten kielitaitosi on kehittynyt opiskelijatuutorina toimiessasi?

8. Kuinka tärkeänä koet opiskelijatuutoritoiminnan oman kansainvälisen kokemuksesi kannalta?

	1	2	3	4
1 ei tärkeää – 4 tärkeää	☐	☐	☐	☐

9. Kuinka tärkeänä koet opiskelijatuutoritoiminnan uusien ystävyssuhteiden kannalta?

	1	2	3	4
1 ei tärkeää – 4 tärkeää	☐	☐	☐	☐

10. Kuinka tärkeänä koet opiskelijatuutoritoiminnan tulevan ammattisi kannalta?

	1	2	3	4
1 ei tärkeää – 4 tärkeää	☐	☐	☐	☐

11. Mitä asioita olet kokenut haasteelliseksi tuutorointitoiminnassa?

12. Miten kehittäisit kansainvälistä tuutorointitoimintaa? Mitä toiminnasta puuttuu? Mitä toiminnassa on liikaa?

Vastaa vielä näihin kysymyksiin:

13. Olen toiminut kansainvälisenä opiskelijatuutorina:

- 0-5 kk
- 6-12 kk
- yli 12 kk

14. Opiskelualani on:

- Ensihoidon koulutusohjelma
- Hoitotyön koulutusohjelma Kätilötyön sv.
- Hoitotyön koulutusohjelma Hoitotyön sv.
- Hoitotyön koulutusohjelma Terveystyön sv.
- Radiografian ja sädehoidon koulutusohjelma
- Fysioterapian koulutusohjelma
- Suun terveydenhuollon koulutusohjelma
- Toimintaterapian koulutusohjelma

Kiitos vastauksestasi! Klikkaa alla olevaa lähetä nappia lähettääksesi vastauksesi.

Kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin opas

Savonia-ammattikorkeakoulu Hyvinvointiala Kuopio

Päivitetty 26.4.2012

Alkusanat

Kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin opas on tarkoitettu opiskelijatuutoreille, jotka ohjaavat vaihto-opiskelijoita heidän saapuessaan kansainväliseen vaihtoon Savoniaan. Opas on tarkoitettu erityisesti niille opiskelijatuutoreille perehdytysmateriaalina, jotka ovat aloittamassa opiskelijatuutoritoimintaa. Opas on tehty osana opinnäytetyötä Kansainvälinen terveystalon opiskelijatuutorointi Savonia-ammattikorkeakoulussa Kuopiossa. Opinnäytetyö toteutettiin syksyn 2011 ja kevään 2012 aikana. Savonia-ammattikorkeakoululle on oppaan luovutuksen yhteydessä annettu lupa päivittää opasta ja muokata oppaan kuvia, jotta siitä hyötyisivät mahdollisimman monet opiskelijatuutorit.

Oppaan sisältö

1. Kansainvälinen opiskelijatuutorointi
2. Kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin tärkeys ja hyödyt
3. Kulttuurinen kompetenssi
4. Tuutorien tehtävät
5. Check-list vastuutuutorille
6. Tärkeät yhteystiedot ja osoitteet
7. Lähteet

1. Kansainvälinen opiskelijatuutorointi

Kansainvälinen opiskelijatuutori on opiskelija, joka on sitoutunut ohjaamaan vaihto-opiskelijaa tämän saapuessa kansainväliseen opiskelijavaihtoon. Kansainvälisen opiskelijatuutorin velvollisuuksia on määritelty Savonian sopimuksessa kansainvälisten opiskelijoiden tuutoroinnista, jonka opiskelija allekirjoittaa opiskelijatuutoriksi ryhtyessään. Näitä sopimuksia on saatavissa kansainvälisyyskoordinaattorilta.

Kansainvälinen opiskelijatuutori toimii Savonia-ammattikorkeakoulun arvojen ja eettisten periaatteiden mukaan asiakaskeskeisesti, asiantuntevasti ja yhteisöllisesti

opiskelija tuutorointia toteuttaessaan. Tarkoitus on, että opiskelijatuutori on vaihto-opiskelijan tuki ja ystävä, johon tämä voi luottaa.

2. Kansainvälisen opiskelijatuutoroinnin tärkeys ja hyödyt

Keväällä 2012 tehdyssä opinnäytetyöhön liittyneessä kyselyssä terveysalan kansainvälisille opiskelijatuutoreille ja syksyn 2011 vaihto-opiskelijoille kaikki kyselyyn vastanneet kokivat vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutoroinnin tehtävän tärkeäksi. Nykyään myös työelämässä on hyötyä kulttuurisissa vuorovaikutuksissa kehittyneistä taidoista ja kulttuurien välinen osaaminen on osa ammatillista osaamista (1). Myös terveysalalla ammatilliseen osaamiseen kuuluu asiakkaiden kohtaaminen yksilöllisesti, niin ettei hoidon laatuun vaikuta potilaan kulttuuri (2).

Viimeisen kymmenen vuoden aikana opiskelija vaihtomäärät ovat lisääntyneen niin Suomeen kuin Suomesta ulkomaillekin (3). Kaikki opiskelijat eivät kuitenkaan halua lähteä ulkomaille vaihtoon, tai heillä ei ole siihen mahdollisuutta (4). Korkeakoulun omien kansainvälisten mahdollisuuksien hyödyntämistä kotimaassa kutsutaan kotikansainvälistämiseksi (5). Kansainvälinen opiskelijatuutorointi on yksi osa

kotikansainvälistämistymistä Savonia-ammattikorkeakoulussa englanninkielisen opetuksen, ulkomaisten vieraiden ja kulttuuristen sekä kieliopintojen lisäksi.

Opiskelijatuutorit kertoivat myös 2012 keväällä toteutetussa kyselyssä kokemuksistaan opiskelijatuutoroinnin tärkeydestä. Yhdelle opiskelijatuutorille tärkeää kansainvälisessä opiskelijatuutoroinnissa oli kielitaidon kehittäminen, toiselle kansainvälisen kokemuksen saaminen ja kolmannelle uusien ystävyysuhteiden syntyminen.

”Hieman on kielitaito kehittynyt, lähinnä muistunut mieleen ja käytön kautta puhuminen on rohkaistunut entisestään.”

- Opiskelijatuutorin kokemus

3. Kulttuurinen kompetenssi

Kulttuuriset kohtaamiset muovaavat terveydenhuollon ammattilaisen kulttuurista tietämystä ja uskomuksia. Kulttuurista kompetenssia ovat tieto, taito, tahto ja tietoisuus kulttuurien välisessä toiminnassa. Kulttuurisen kompetenssin kehittyessä kohtaamiset helpottuvat, kun stereotypiat vähentyvät. (6; 7.)

Kansainvälinen opiskelijatuutorointi kehittää kulttuurista kompetenssia, sillä opiskelijatuutoroinnissa opiskelijalle tulee vastaan kulttuurisia kohtaamisia, jolloin hän joutuu pohtimaan omia asenteitaan ja uskomuksiaan.

Kulttuurisen kompetenssin osa-alueet kansainvälisessä opiskelijatuutoritoiminnassa

Tieto	tieto erilaisista kulttuureista ja tavoista toimia
Taito	taito toimia kulttuurisen viitekehyksen mukaisesti hienotunteisesti
Tahto	tahto tai motivaatio toimia eri kulttuuritaustat huomioiden (esimerkiksi motivaatio toimia niin, ettei vaihto-opiskelijan kulttuurinen tausta vaikuta ohjauksen laatuun)
Tietoisuus	tietoisuus omista ennakkoluuloista ja asenteista muita kulttuureita ja toimintatapoja kohtaan
Kulttuuriset kohtaamiset	eri kulttuuritaustaisten ihmisten kohtaaminen ja näistä kokemuksista oppiminen

4. Tuutorin tehtävät

Vaihto-opiskelijoiden opiskelijatuutorointi on hyvän kuvan luomista Savonia-ammattikorkeakoulusta, Suomesta ja suomalaisista maailmalle. Mikäpä loisikaan parempaa kuvaa kuin lämmin vastaanotto ensimmäisinä päivinä vaihto-opiskelijan saapuessa vieraaseen maahan.

”It was very great to have someone who picked me up at the airport, showed me where I live, where is shop, bus stop, and station.” - Vaihto-opiskelijan kokemus

Opiskelijatuutorina toimiminen ei ole kuitenkaan vain avustamista ensimmäisinä päivinä, vaan optimaalisesti vaihto-opiskelijan ystävänä olemista. Vaihto-opiskelijan ystävänä johon voi luottaa, kun kohtaa asioita joita ei ymmärrä, kun on yksinäinen tai kun haluaa viettää aikaa yhdessä ja vaihtaa kokemuksia.

On tärkeää kommunikoida vaihto-opiskelijan kanssa ja kuunnella, millaista tukea ja apua hän tarvitsee. Kun yksi vaihto-opiskelija tarvitsee apua linja-autolla kulkemisessa ja ruokakaupassa käynnissä toinen selviytyy niistä jo ensimmäisellä kerralla yksin ja ehkäpä nauttisikin enemmän tuutoroinnista kahvikupposen äärellä kummastellen, miten asiat ovat hänen kotimaassaan ja pohtien miten ne ovat Suomessa. Valmistaudu siis opiskelijatuutorina kertomaan tietoa Suomesta ja Kuopiosta!

Juttele vaihto-opiskelijan kanssa, ja äläkä pelkää, jos ette heti ymmärrä toisianne, hänenkään äidinkieltä ei välttämättä ole englanti. Malta kuunnella rauhallisesti, mitä vaihto-opiskelija sanoo, vaikka hänen käyttämänsä kieli olisikin vaikeasti ymmärrettävää alussa. Yhteinen kieli löytyy kyllä, kun malttia riittää.

5. Check-list vastuutuutorille

Ennen opiskelijan saapumista

- Ota yhteyttä vaihto-opiskelijaan ennen hänen saapumistaan Suomeen ja anna hänelle yhteystietosi, jotta hän voi tavoittaa sinut
- Hae avaimet Kuopaksen toimistosta Torikadulta, mukaan tarvitset passin jotta voit allekirjoittaa vastaanottaneesi avaimet vaihto-opiskelijan puolesta (varmista toimiston aukiolo Kuopaksen nettisivuilta)
- Hae Survival Kit (lakanat ja keittiötarvikkeet) koululta
- Hae opiskelijan ensimmäisten päivien ohjelma kansainvälisyyskoordinaattorilta

- Koulun autoa käyttäessäsi tarvitset koulun auton ajoluvan, ilman ajolupaa koulun autojen vakuutus ei ole voimassa, lupaa hakiessasi Sairaalakadun kampuksella sinulla tulee olla mukana ajokortti
- Oma autoa käyttäessäsi saat Savonialta kilometrikorvausta, kun haet opiskelijan lentokentältä (kulunkorvauslomakkeita saat vastaavalta tuutorilta ja kansainvälisyyskoordinaattorilta)

Vaihto-opiskelijan saavuttua Suomeen

- Kysy opiskelijalta millaista apua hän tarvitsee:
  - kaupassa käynti
  - pesulan käyttö
  - paikallisbussin käyttö
  - kodin, koulun, kaupan, harjoittelupaikan, bussipysäkkien ja keskustan sijainti (koululta saatavassa ohjeessa mukana kartta)

- Varmista että opiskelija löytää ainakin:
  - Sairaalakadun kampukselle
  - terveystarkastukseen
  - kauppaan
  - Kuopion keskustaan

- Auta vaihto-opiskelijaa hankkimaan:
  - bussikortti (vaihto-opiskelijat saavat opiskelija-alennuksen ensimmäisten päivien ohjelman mukana tulleella opiskelijatodistuksella)
  - prepaid puhelinliittymä (muista ottaa numero talteen, jotta saat yhteyden vaihto-opiskelijaan)

- Sairaalakadun kampuksella:
  - opasta missä on Sairaakadun kampuksen opiskelijaravintola ja kuinka opiskelija saa alennuksen Kela:n alennuskortilla (ensimmäisten päivien ohjelman mukana)
  - kysy vaihto-opiskelijalta, onko hänellä kursseja tai tapaamisia ja jos on, selvittääkää yhdessä missä ne ovat
  - harjoittele vaihto-opiskelijan kanssa opiskelijatulostuksen käyttöä eli tietokoneelle kirjautumista ja tiedoston tulostusta
  - varmista, että vaihto-opiskelijalla on Savonia sähköposti toiminnassa (posti.savonia.fi) ja kirjautuminen onnistuu kampuskäyttäjätunnuksella ja salasanalla

Muista myös!

- ! Jos sairastut tai estyt muuten tehtävän hoidosta, delegoi tehtävä toiselle opiskelijatuutorille, jonka on mahdollista ottaa vastuu tehtävästä.
- ! Muista informoida tarvittavia henkilöitä jos siirrät vastuuta (vastaavaa tuutoria, kansainvälisyyskoordinaattoria ja vaihto-opiskelijan opettajatuutoria), jotta he saavat yhteyden opiskelijatuutoriin, joka tietää vaihto-opiskelijan tilanteesta.
- ! Lue sähköpostiasi, jotta saat tiedon opiskelijatuutorien palavereista, aktiviteeteista ja kiireisistä asioista.
- ! Opiskelijatuutoroinnista on mahdollista saada opintopisteitä vapaavalintaisiin opintoihin, kun pidät omaa opintopäiväkirjaa tai täytät valmista tuutorointipäiväkirjaa (päiväkirjoja saatavissa tuutorointikoulutuksissa)

6. Tärkeit yhteystiedot ja osoitteet

Kansainvälisyyskoordinaattori

Kanslia rak. 5, 1. kerros

Hannele Korpela

Kansainvälisten opiskelijatuutorien vastaava tuutori

Minttu-Maija Repo

Facebook ryhmät

Tertan kansainväliset opiskelijatuutorit ja vaihto-opiskelijat
Savonia University –Health Professions Kuopio
– Exchange Students

Tertan tuutorit
TERTTA-Tutorit

KISA (Kuopio International Student Association)
KISA

Savonian englanninkieliset sivut

<http://portal.savonia.fi/amk/savonia-uas>

Opiskelijan englanninkielinen selviytymisopas Kuopiossa

<http://www.opiskelijankuopio.fi/survive.php>

Sairaalakadun opiskelijaravintola

Sodexo ruokalistasuomeksi ja englanniksi
<http://www.sodexo.fi/savonia>

Juna-aikataulut

<http://www.vr.fi>

Bussiaikataulut

Kuopiossa
<http://www.kuopionliikenne.fi>

Suomessa
<http://www.matkahuolto.fi>

Kuopion Lentoasema

Saapuvien ja lähtevien lentojen aikataulut
http://www.finnair.fi/lentoasemat/lentoasema_kuopio

Säätiödot

<http://ilmatieteenlaitos.fi/>

Kuopion kartta

Googlen kartta
<http://maps.google.com>

Suomenkielinen kartta (urheilumaastot ja pyöräilyreitit)
<http://kartta.kuopionseutu.fi/>

7. Lähteet

1. Kempainen, R-P. 2009. Liike-elämän näkökulma. Teoksessa J. Lasonen & M. Halonen (toim.) *Kulttuurienvälinen osaaminen koulutuksessa ja työelämässä*. Jyväskylä: Suomen kasvatustieteellinen seura, 109-127.

2. Sairaanhoidajaliitto. 1996. *Sairaanhoidajan eettiset ohjeet*. Sairaanhoidajaliitto [viitattu 27.2.2012]. Saatavissa:

http://www.sairaanhoidajaliitto.fi/sairaanhoidajan_työ_ ja_hoitotyön/sairaanhoidajan_työ/sairaanhoidajan_eettiset_ohjeet/

3. Cimo. 2010. *Opiskelijoiden kansainvälinen liikkuvuus* [verkkojulkaisu]. Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus [viitattu 17.3.2012]. Saatavissa:

http://www.cimo.fi/nakokulmia/tietoa_ ja_tilastoja/opiskelijoiden_ ja_oppilaitosten_kv-liikkuvuus/opiskelijoiden_liikkuvuus

4. Harrison, N.& Peacock, N. 2010. Cultural distance, mindfulness and passive xenophobia: using Integrated Threat Theory to explore home higher education students' perspectives on 'internationalisation at home'. *British Education Research Journal* 6, 887-902.

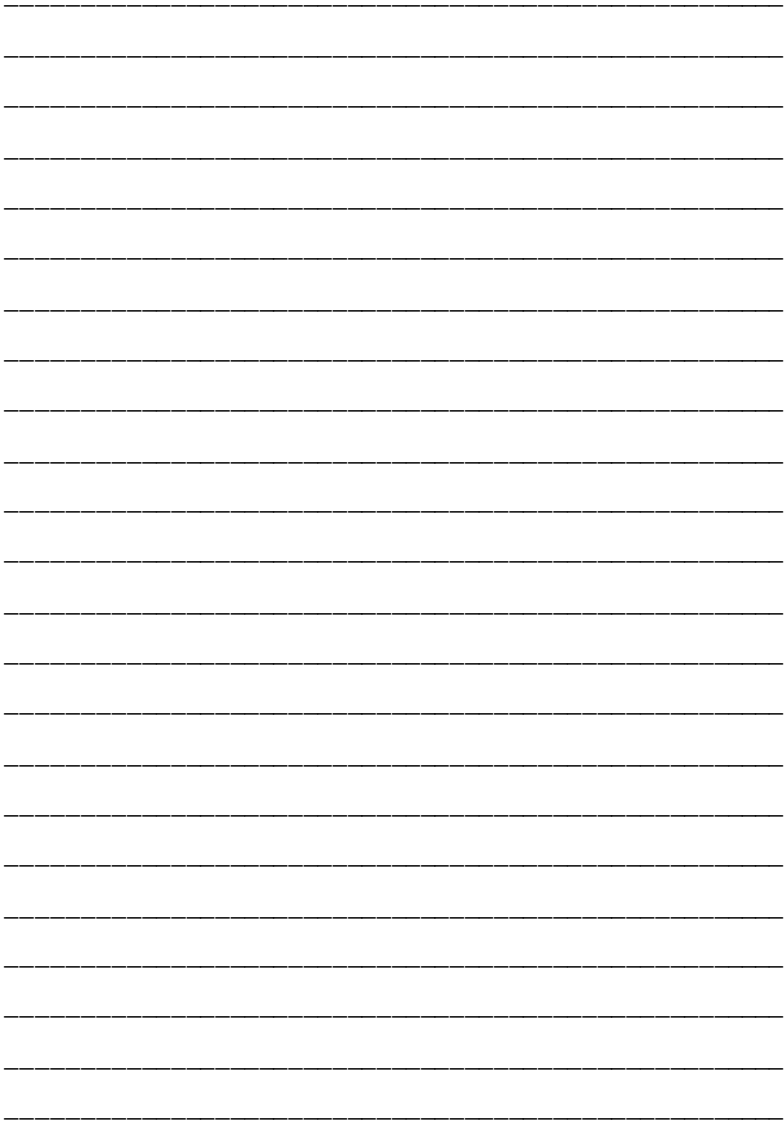
5. Bentao, Y. 2011. Internationalization at Home. The Path to Internationalization in Chinese Research Universities. *Chinese Education and Society* 5, 88-96.

6. Campinha-Bacote, J. 2011. *The Process of Cultural Competence in the Delivery of Healthcare Services* [verkköjulkaisu]. Transcultural C.A.R.E. Associates [viitattu 20.2.2012]. Saatavissa: <http://www.transculturalcare.net/>

7. Räsänen, R. & San, J. 2005. *Conditions for Intercultural Learning and Co-operation*. Turku: Suomen kasvatustieteellinen seura.

SAVONIA
AMMATTIKORKEAKOULU